

سیند پ پر حکی

روزن پرواک
Ketabton.com

داجل اند ژباړه

سیند پ پر حہ کی

پرین پرواک

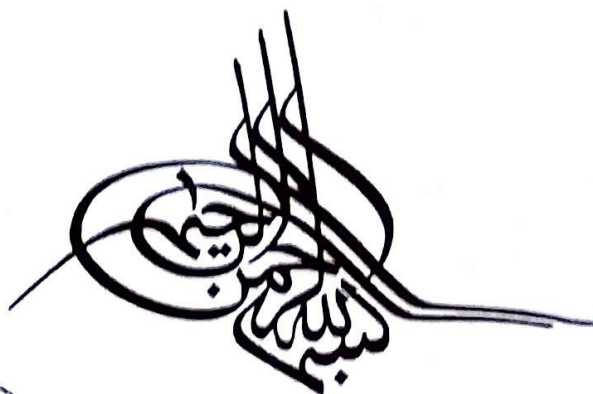
داجمل اند ژباړه

سیند په پرځه کې

د پروین پژواک
د څو شعرونو ژباړه

اجمل اند

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم : سیند په پرڅه کې

شاعره : پروین پڅواک

ژباړن : اجمل اند

خپرندوی : دانش خپرندویه ټولنه - پېښور

شمېر : ۱۰۰۰ ټوکه

چاپ کال : ۲۰۰۹ م / ۱۳۸۸ ل

د پښتې د طرحې په گډون ددې ټولگې ټولې انځوريزې طرحې هژپر شينواري کښلي دي.

چاپځی

د دانش خپرندويې ټولنې تخنیکي څانگه - پېښور

Tel: 2564513 / Email: danish2k2000@yahoo.com

Web: www.danishpress.com

دا زبانه :

خپلو خوږو كليوالو يارانو، ډاکټر بشير احمد پره، گلاب او
خان ولي کامران ته ډالۍ کوم چې له ماسره به يې د "مياغونښی" پر
سر د "گوکناړگل" هر رتکين او سترې مازيگر د همزه بابا په غزونو
نمانځه.

اند

سيند په پرځه کډ

د پروين پښواک څو شعرونه

دا جمل اند په لاس ځينې شعري ژباړې راسره دي، شعرونه د محترمې پروين پښواک له هغه کتابه غوره شوي دي چې ((دریا در شبنم)) نومېږي. دهر چا يې خوښه! زما پر اند، د نړۍ په ادب کې دغه شاعره له هغو وتلیو ښځینه لیکوالو څخه ده چې ښايي شمېره يې د ((پروين)) د غنچې په کچه وي، زه دغه خبره کوم او په سره سينه يې کوم، په داسې حال کې چې د ډېرو سترو ښځو شعرونه مې د فکر پر مدارونو کې گرځي راگرځي.

کله کله ښځينه شاعرانو ستره شاعري کړې ده، که له يوه ځانگړي لېد لوري نه دغه هنر ته وگورو ویلی شو چې د هر ډگر اتلان (سړي) يې هم شاته پرايښي دي، دغه برلاسي يو لامل لري او هغه د ښځينه ذات بې توله عاطفه او روښانه رواني انځورونه دي، چې شعر ته يو ځانگړی رنگ او خوند ښيي، سړی بيا د دغو رواني انځورونو په پرتله د عيني طبيعت اجزاء د تخيل په تار ځغلولی شي.

ښځې د يوې مور په توگه له ازله يو زوروره عاطفه راوړې او ډېره ژر د شاعرانه کيفيت تر اغېز لاندې راځي. دغه مهال له شعور سره د انسان تړاو کمزوری شي، او دلا شعور افقي جلوي د شهکارې شاعرۍ بنسټ گرځي. دغه تلپاتې اغېز دهرې شاعرې د تخليقي تجربو مل دی که د بيليتس، فروغ فرخزاد، پروين شاکر او پروين پښواک د شعرونو فضا، کيفيت او جذبات په غور سره وگورو، ټولې د عاطفې او رواني انځورونو په زور میدان گټي. راځئ چې دلا شعور او کلتور په تناسب څو خبرې وکړو او دا هغه ځای دی چې

زه د پروين پښواک نوم د پورتنۍ لړۍ نه بېلول غواړم.
په شعر کې رواني کيفيت دې ته لاره هواروي، چې د شاعر جذبه او تجربه له
لوستونکي سره ګډه شي، خو پوښتنه داده چې د دغو جذبو او تجربو اظهار
څنگه په کار دی؟

دې پوښتنې ته له بېلا بېلو لېدلوړو يوه نه جلا جلا ځوابونه ورکړ کېدای شي!
خو زه وایم چې د ريښتوني تمدنې ټولنې غوښتنه څه ده؟ ايا شاعرانو ته په
کار ده چې يوه فطري جذبه په خپل حالت بيان کړي او که نه کلتوري تراش يې
ضروري دی؟ زه پوهېږم، چې زما خبره به مخالفين پيدا کړي خو بيا هم دويم
حالت غوره بولم، خو د لاشعور د زور مخې ته د خپلو کلتوري ارزښتونو
بندونه خورا ډېر ځواک او سپېڅلی رياضت غواړي. د پروين لوړتيا ته
رسېدل تش په توره نه کېږي.

اسماني مذهبونه، د اخلاقو ډېر پوهان او فيلسوفان وايي، چې د ژونديو
موجوداتو او په ځانګړې توګه د حيواناتو تر منځ ځيني ګډه صفات موجود
دي، دلته بايد يوه بله پوښتنه رامنځته کړو او هغه دا چې د يو ځناور او يوه
انسان د يوې جذبې او غريزې د اشباع تر منځ څه توپير دی؟ که په ژور نظر
وګورو لوی توپير دادی، چې انسان د عقل کلتور يا مذهب له مخې غريزې او
جذبې تراشي او همدغه پر جذباتو حکومت دی چې انسان له نورو حيواناتو
نه غوره ګرځوي.

د پروين پښواک هم خپل جذبات د غلامانو په څېر ګرځولي دي. داسې
غلامان چې د افغاني کلتور حلقه يې د غوږونو پسول دي، نو ځکه يې د خپل
هېواد او خپل کلتور د بخت رڼا بولم.

بناغلي اند ددغې شاعرې بنايسته ډېر شعرونه راژباړلي دي، ښه يې کړي
دي، ډېرې ګټې لري، پروين پښواک که ښځينه لاشعور د افغان کلتور په
هنداره کې څرګند کړ، هېوادوال يې هم بې مينې نه دي، زړونه يې غواړي،
چې دغه تلپاتې شاعري تر هر ځايه ورسوي چې ځای يې دي. خو بنده تروسه

پر دی، له دري نه پښتو ژباړه يوه ځانگړې گټه هم لري، دا چاره په افغانستان کې د دري او پښتو ژبو د شاعرانو او ليکوالانو ترمنځ گډې کلتوري اړيکې لا پسې کلکولای شي. بله خبره چې زه يې کول غواړم هغه د ژباړې د ارزښت يوه عامه گټه ده. انسانانو له ځانونو سره گډ طبيعت راوړی دی که کلتور سيمه او وخت هر څومره دوی يو له بله بېل کړي بيا به هم د گډو بنسټيزو صفاتو خاوندان وي. له دې کبله هنري ذوقونه يو له بله ځواک اخلي. دا چې د پښتو ژبې ډېر زلمي شاعران يوازې په خپله ژبه کې د ذوقي ښکلا احساس کوي، نو ځکه دغه راز ژباړو ته ډېره اړتيا لېدل کېږي. خو د دلته يوه بله خبره هم شته ژباړه يو راز قرباني هم ده کوم ادیبان، چې د ژباړې وس لري ښايي وانگيري چې دومره ستونزې گالم او يو کتاب ژباړم ولې په دغومره وخت کې خپل يو اثر ونه ليکم، نو په داسې حالت کې، چې څوک خپل اثر نه بلکې د بل اثر ليکي خامخايي کار د ستاينې وړ دی. اوس به په ځانگړې توگه دهمدې ژباړې په اړه وغږېږو: ژباړونکي هڅه کړي ده، چې شعر پرته له کومه ځانگړي تصرفه کت مټ راوژباړي، د کیفیت د پيدا کولو لپاره يې خپل خيالونه ورسره نه دي تړلي، دا کار ډېر ستونزمن دی خو، چې په برياليتوب سره وشي، د ژباړې غوره بڼه يې بللی شو او زما پر اند ښاغلی اند په دې چاره کې بريالی دی. اصلي شعرونه سپين دي او ژباړه يې د پښتو د ازاد شعر په بڼه ده، چې ځانگړی وزن لري او ښايي دغه قيد په ځينو ځايونو کې د ژباړې او اصل ترمنځ لږ ډېر توپير رامنځ ته کړی وي. په پای کې بايد ووايم، چې دغه ژباړه په برياليتوب سره شوې ده، هيله ده لوستونکي به ترينه پوره خوند واخلي.

په مينه او درنښت

مصطفی سالک

پېښور ۲۰۰۲/۵/۸

دا شعري ژباړه، چې اوس ستاسې په لاس کې ده د اجمل

اند د ذوق يوه ژوندۍ بېلگه ده.

زموږ په پرونۍ ادبي ډگر کې بېنوا صيب، پسرلي صيب او سليمان لايق شعرونه په شعرونو ژباړل او په نني ډگر کې اجمل لومړنی شاعر دی چې شعر يې په شعر ژباړلی دی وايي، چې الم تر کيف هر څوک وايي خو خوله د ملا عثمان غواړي.

اجمل بالکل د ملا عثمان توره کړې ده ژباړه يې د ټولو شاعرانه منل شويو معيارونو سره سمه غځيدلې ده او ځای پر ځای يې د ژباړې اغېزه هم له منځه وړې او بالکل د اصلي شعر گمان پرې کېږي.

يو وخت زه محترم محمود فاراني ډېر په تنگ کړم، چې دري شعرونه مې پښتو ته وژباړه خو ما هغه مهال د ځينو حساسيتونو له مخې دا کار ونه کړ.

اجمل نيکمرغه دی، چې له دغسې حساسيتونو څخه خلاص دی. او په پوره صلاحيت، استعداد او برلاسی په فارسي ادبياتو کې د هنر او نظر څښتن دی.

زه دده راڼه ادبي سباون ته ډېر خوشاله يم.

ځکه چې تر اوسه لا خط او بریت ځلموتی دی که د ژوند د منډو په چل پوه شونو د ادب په ډگر کې به داسې جنډه هسکه کړي، چې سپين غره به يې هم له هسکوالي راټپت وي، زه دوعا ورته کوم او ښه په اخلاص يې ورته کوم.

احقر العباد - عصمت قانع

۲۰۰۱ ډيسمبر، پېښور

د پروين پړواک د شعرونو دا ژباړه...

ژباړه په ټوليز ډول ستونزمن کار دی، او بيا د ادبي اثارو او په هغو کې هم د شعر ژباړه خوزه چاودون غواړي، او اند انديوال مې ښايي پر خپلو متې او تنکۍ خوانۍ په پراخې حوصلې غره او ډاډمن وي، چې دې ستونزمن کار ته يې متې رانغښتې دي او زه خوشاله په دې يم، چې تر ډېره په خپلې دې هڅې کې بريالی هم ښکاري.

د دري ژبې د لوی اروا شاعرې پروين پړواک دا شعري طرحې چې ښاغلي اند ژباړلي د دوه زرم کال په نيمايي کې خپرې شوې دي او ډېر لوستونکو او د هېواد دننه او بهر فرهنگي کړيو يې تود هر کلی کړی دی، پروين زموږ د هېواد په کچه يوازینی شاعره ده، چې د شعرونو د لومړنۍ ټولگې له خپراوي وروسته يې په ډېر لږ وخت کې د لوستونکو او خپلو نمانځونکو دومره بهير ورمات کړی دی، چې ځينو ان لکه د ښاغلي نثار، اند او ما په شان له هماغه پيله پښتو ته د دغو ښکلو شعري طرحو د را اړولو لپاره متې رانغښتې وې. ما يې څه کم څلوېښت طرحې پښتو ته راوژباړلې، چې د فردا په پروسېدونو گڼو کې يې څو خپرې شوې هم دي او له ښه مرغه ځنې هماغه شعرونه، چې ما ژباړلي وو اند هم ژباړلي دي خو په بېل رنگ او بېل خوند کې، په هر صورت دا ټول اعزاز د پروين دی، چې زه يې د مبارکۍ حقداره بولم د پروين د شعرونو تر ټولو جوت او غوره ځانگړنه داده، چې د کلمې په واقعي مانا ښځينه شعرونه دي، او د ښځې ټول عواطف، احساسات او غوښتنې په کې ځان ښکاري.

ما ته اند ددې شعري طرحو دري اصل او دا ژباړې دواړه راکړې او غوښتنه يې رانه وکړه، چې هم يې وگوره او هم يو څه پرې وليکه ما هم همداسې

وکړل، سره له دې، چې ددې شعرونو یا طرحو درې اصل مې خو ځله پخوا هم لوستی و، یو ځل مې بیا ولوست او بیا مې د هر شعر ژباړه ورسره وکتله. رښتیا خبره داده چې اندېږه خواري کړې او مایې چې ژباړې ولوستلې نو هماغومره خوند مې ورنه واخیسته لکه له اصل نه مې چې اخیستی و. اندېکې په ټکي ژباړه کړې او هڅه یې کړې چې هر ټکي ته د هغه دقیقه ژباړه او یا لږ تر لږه ورنژدې او معادل توری پیدا کړي، د لفظونو په انتخاب کې یې ښه زیار ایستلی او داسې یې نه دي کړي، چې له پخوا څښتو سره خټې ولگوي بلکې له الفاظو سره یې داسې خواري کړې لکه یو معمار، چې د مرمرو توبل شوي او صیقل شوي کاني سره ږدي.

د پروین دغه شعري طرحې، چې ده ژباړلي دي د سپین شعر په قالب کې ویل شوي دي او وزن نه لري چې که د هر شعر لوستونکي هماغه اهنګ ته پام ونه کړي نو له بې وزنۍ سره به مخ شي او په گرانه به خوند ترې واخلي، خو د اندې ژباړې وزن لري، معنا دا چې په شعر ژباړل شوي دي او دا کار په رښتیا ډېر زیار غواړي سره له دې، چې یو نیم ځل به دده ژباړې هم د بې وزنۍ یا بد وزنۍ ښکار شوي وي مګر زیاتره څه چې په سلو کې نه نوي یې بریالی او خوندورې دي.

یو بل څه، چې په دې ژباړو کې زما پام ورواوبښت هغه دادي کله کله اندې ددې لپاره، چې ژباړې ښکلا وساتي د امانت پر اصل د نر غوندې سترگې پټې کړي دي او په یو څو شعرونو کې داسې ښکاري چې لږونې او زیاتونې شوې وي او له دې چې ورته شو د ځینو شعرونو سرلیکونه: بېهوده، په ساده گۍ، بحري درسینه په سمندر، دردوسوی دنیا، دوه خواووې، بهت په وېریدلي، شال رهگذر په شال، لج په جراث، رستاخیز په باران او ځینې نور په نورو بدل شوي دي. دا کار به ښایي گران اند ددې لپاره کړی وي چې ځینې یاد شوي سرلیکونه ښکلي نه ژباړل کېږي خو په هر دلیل چې وي دا کار ستونزه پیدا کوي، اول خو دا چې هر چا ددې شعرونو یا شعري طرحو اصل

لوستی وی نو ښایي د هماغه عنوان په ژباړې پسې وگرځي، چې ده لوستی و او خوښ شوی یې و، نو هغه به د نوي عنوان لاندې خپل شعر څنگه پیدا کړي؟ او دویم دا چې پروین خپله خوښ کړي دي، نو که موږ یې وربدلوو دا به داسې وي لکه د بل چا زلمي زوی ته چې موږ دخپلې خوښې نوم وراخلو په هر صورت ما دا خبرې ددې لپاره ونه کړې، چې د اند د ژباړو پر ښکلا به شکي یم، نه هېڅکله داسې نه ده، د اجمل اند، چې څومره وس رسېدلی دی هغومره یې په دې ژباړو کې خولې تویې کړې دي.

ان دا چې زه په زغرده ویلی شم، چې دده ځینې ژباړې په نړه له خپل اصل سره سیالي هم کولای شي لکه د الوت تر سر لیک لاندې دا شعر:

خپلو خوبونو کې مې والوزمه

زړه مې لږ زېږي نا باوره شمه ځان ته گورم

لکه د سیند پر سر الوت د مرغۍ

ایا بندۍ مرغۍ هم

لکه زما په خبر خوبونه ویني؟!

له دې ټولو خبرو سره سره دا د اند لوی بریالیتوب دی چې زه د لوستونکي په توگه ددې ژباړو د لوستلو پر وخت د ښکلا هماغو جزیرو ته ورسیدم او د کیفیت په هماغو چینو کې ولمبیدم کومو ته، چې ددې ژباړو د اصل د لوستلو پر وخت رسېدلی وم. په زړه کې مې اند ته دعاگانې وکړې او د خوشالۍ احساس راباندې غلبه وکړه خو سمدستي دا اند پښه زړه ته راولوېده، چې اند خو خپله شاعر دی او خپله دنیاگۍ یې دومره ښکلې ده، چې ماغوندې ډېر زړه ستړي په کې دمه کېدای شي. نو هسې نه چې دا ضمني کارونه یې له کاره وباسي، ځکه چې زموږ خواند په کار دی، شاعر اند.

په مینه او عاجزۍ

عبدالهادي هادي

د اپریل لسمه ۲۰۰۲ پېښور

يادونه :

لا ندې لېکنه پر (دربيا در شبنم) چې به دې ټولگې کې هوازي خو شعرونه ورڅخه
زېږېدل شوي چاپ شوي وه.

ددې ټولگې په اړه.....

“ زه د هغه قوم يم چې له شعره سا اخلي . پر شعر خپل وېښتان ږمنځوي او شعر
اغوندي . زموږ ترمنځ د ټولو هغو ماشوما نو په شيدو کې چې تازه دې نړۍ ته پل
ږدي د شعر تومنه شامله وي . زما د وطن ټول ځوانان خپل لومړنی عاشقانه ليک
په شعر ليکي او زما په هېواد کې ټول مړي په هغو قبرونو کې ويده دي چې پر
شناختو يې د شعر دوه بيتونه کښل شوي وي ”

“نزار قباني”

له ډېرو پخوا زمانو راهيسې له هغې او شعرونو سره يې ، د روح او فکر له
عظمت سره يې مينه لرم . هغه له هغو نادرو سندرمارو څخه شميرم چې څه
ليکي د زړه له تل ايمان او بشپړ باور پرې لري . ښايي همدا لامل به وي چې
لېکنې يې زړونو ته لاره کوي ، او هېڅکله هغه او نړۍ يې درته بېگانه نه
ښکاري . هر کله چې د هغې لومړني شعرونه لولم په خپل سره د زمان وړې
ستنې په شا څرخي . او هغه وخت چې اوس لرې پاتې دی خو تر ټولو خوږې
شېبې وې راياووي . رايي يوه شېبه يې په ياد راوړلو ، هغه مهال د پسرلي
سره يو ځای د نورو په لومړنيو ورځو کې د ژوند سهار انگيز ، زيري
ښونکي او تازه فصل و . دلومړي ځل لپاره د مينې گل ورو ورو زموږ په
زورونو کې غوړېده او هر گل موږ ته نوی بوی درلود . د بندو بنجرو له شا به
هغه د غلا کاته را په زړه کړو چې زړونه به ورسره په ډېره بې صبرۍ سره
درزېدل او ددې درزا په هر غږ به يې شېبې شمېرلې ... هغه پانې چې عاشقانه
به لاس په لاس کېدلې او د خاطرو په ټولگې به بدلېدلې . هره پاڼه به يې په
سيند په پرځه کړې

بنسکلبو طرحو لکه ډېوې گل او پتنگ ، ټپي زړه ، کرښو او داسې رنگونو چې د احساس څرگندويي به يې کوله بنسکلبې شوې وه.

ددې ټولگې شعرونه او انځوريزې طرحې هم همداسې رنگ لري.

د شعرونو په انتخاب کې موخه د شاعرې د خلاقيت د بيلابيلو دورو د غوره اثارو انتخاب نه و ، بلکې ددې ټولگې شعرونه د شاعرې د تنکۍ ځوانۍ اثار او لومړنۍ تجربې دي چې د شپيتمو او اويايمو کلونو تر منځ لېکل شوې ، او دادي په امانت داري راټول شوي دي. ددې د لنډکيو شعرونو هر ځل لوستنې ما ته د خپل تنکي زلميتوب خوږې شپې را وستنې کړي دي او د څو شپو لپاره يې را څخه د ننۍ ورځې غمونه هېر کړي دي.

که چېرې ددې ټولگې لوست وکړی شي چې که د ډېوې لنډې شپې لپاره هم وي ، په هغو کې چې زموږ په عمر دي ، نيمه ځوانان دي ، په هغو کې چې ځواني يې د جگړې شيطان ولجه کړې ده ، همدارنگه په هغو کې چې زموږ د هغو شپو ورځو له احساساتو نا خبره څه دننه په هېواد او څه د هېواد څخه بهر دي او د ژوند په ښه پړاو کې دی ، ورته احساس رامنځ ته کړي موږ خپلې موخې ته رسيدلي يوو.

ددې شعرونو فني او تخنيکي کره کتنه او څېړنه هغوی ته پرېږدم چې په دې برخه کې د نظر څښتنان دي. پرېږده چې له کومې کړکۍ څخه د شاعرې نړۍ ته گوري؟!

دستې به گريبان بهار آوزيد
يا بر صدف گردن يار آوزيد
آنجا که به عشق و عاشقي جايی نیست
سردار قبيله رابه دار آوزيد.

امير صوري^۲

هژبر شينواری

هميلتون کاناډا ۲۰۰۱

ګرانو لوستونکیو!

د پروین پږواک دا شعرونه مې نېږدې شپږ کاله دمخه هغه وخت ژباړلي وو چې په پېښور کې اوسېدم. هغه وخت قدرمن عوض حصارنايي چې د بي بي سي په تعليمي خپرونو کې مې همکار و د خوږ ژبې شاعرې پروین پږواک (دريا در شبنم) شعري ټولګه راکړه او ما هم چې ولوسته نو خدای شته چې ډېر اغېز يې راباندې وکړ. خو شعرونه مې ترې وژباړل، کله مې چې خپل يو مشر شاعر ملګري ته ولوستل نو د هغه خوښ شول، هغه دا ټولګه لوستې وه او له مينه والو نه يې و، هغه وهڅولم چې نور شعرونه يې هم وژباړم او ما هم ځينې نور وژباړل، چې په پای کې ترې دا ټولګه جوړه شوه.

د رانه استاد بريالي باجوړي راته وويل چې بايد د چا ديو اثر د ژباړې د مخه يې د شاعري لېکوال اجازه ترلاسه شي.

خو دا وخت نو داسې وو چې ژباړل شوې ټولګه نوره چاپ ته چمتو وه. له نيکه مرغه په هماغو ورځو کې پروين پږواک له خپلې کورنۍ سره له کاناډا پېښور ته راغلې وه او يوه ورځ چې دوی د بي بي سي دفتر ته راغلې وو د ځينو دوستانو په مرسته مې ددې ژباړې نه خبره او داسې په نه زړه اجازه ترې ترلاسه کړې شوه.

خو زه له هغې وروسته کابل ته راغلم او زما له ځينو نور کتابونو سره يو ځای ددې ژباړې د چاپ کار هم نيمکله پاتې شو. تېر کال په کابل کې وم او خپل ځينې کتابونه مې چاپ ته تيارول چې د يادښتونو په منځ کې دا ژباړه هم په مخه راغله غوښتل مې چې ته يې وسپارم.

د رانه هژبر شېنواړي راته ددې شعرونو له اصل سره خپرې شوې انځوريزې طرحې هم راستولې او د پښتۍ لپاره يې هم ورته طرحه وکښله. خو په دې منځ کې زما کډه بيا په سر شوه او د چيک جمهوريت ته راغلم چې يو وار بيا يې د چاپ کار وځنډېده. او

اوس له نېکه مرغه چاپ ته چمتو ده.

زه نه پوهېږم چې زه به د درنې پروين پړواک د سپېڅلو احساساتو په ژباړه کې (له دري نه پښتو ته) څومره بريالۍ يم. خو خپله ټوله خواري مې پرې کړې ده. پوهېږم چې له نيمگړتياو به خالي نه وي خو که چېرې کمزورې وي هيله ده چې لوستونکي يې زما د ژباړې کمزوري وبولي نه د پروين د شعرونو.

په ژباړه کې مې تر ډېره حده د پروين د شعر د خيال او فکر امانتدارۍ ته پام ساتلی دی خو د وزن او اهنګ په پام کې نيولو سره مې يو نيم ځای ځينې کلمات ورزيات کړي او يا هم کم کړي. داسې چې د شعر په منځپانګه اغېز ونه کړي. همدارنګه يو نيم ځای چې د سرليکونو ژباړه په پښتو خوندوره نه راتله نو د شعر د منځپانګې نه مې د هغې لپاره يو بل سرليک غوره کړی دی هيله ده چې درانه لوستونکي به مې ډېر نه گرموي.

ما که څه هم د (دريا در شبنم) نه د ژباړې پر مهال هغه شعرونه انتخاب کړي، چې د څرنگوالي له مخې مې خوښ شوي دي، خو بايد ووايم چې په دې ټولګه کې تر دې ژباړل شويو شعرونو سربېره ځينې شعرونه داسې هم شته چې بڼايي د څرنگوالي له مخې به له دې څو چنده بڼه او ښکلي وو خو زه افسوس کوم، چې ما يې په پښتو د ژباړلو وس ونه موند.

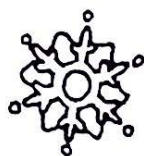
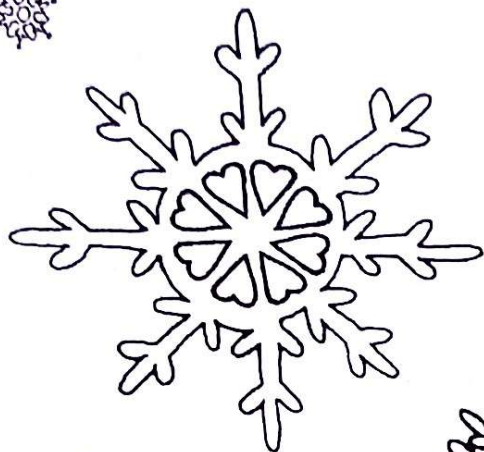
په پای کې له خپلو درنو فرهنگي ملګرو نورالحبيب تشار، مصطفى سالک، عبدالهادي هادي او هژبر شېنواړي څخه ډېره مننه کوم او کورودانی ورته وایم چې په ژباړه او ددې ټولګې په ترتيب کې يې هېڅ ډول مرسته را څخه ونه سپموله.

په ډېره مينه

اجمل اند

پراگ، د چيک جمهوريت

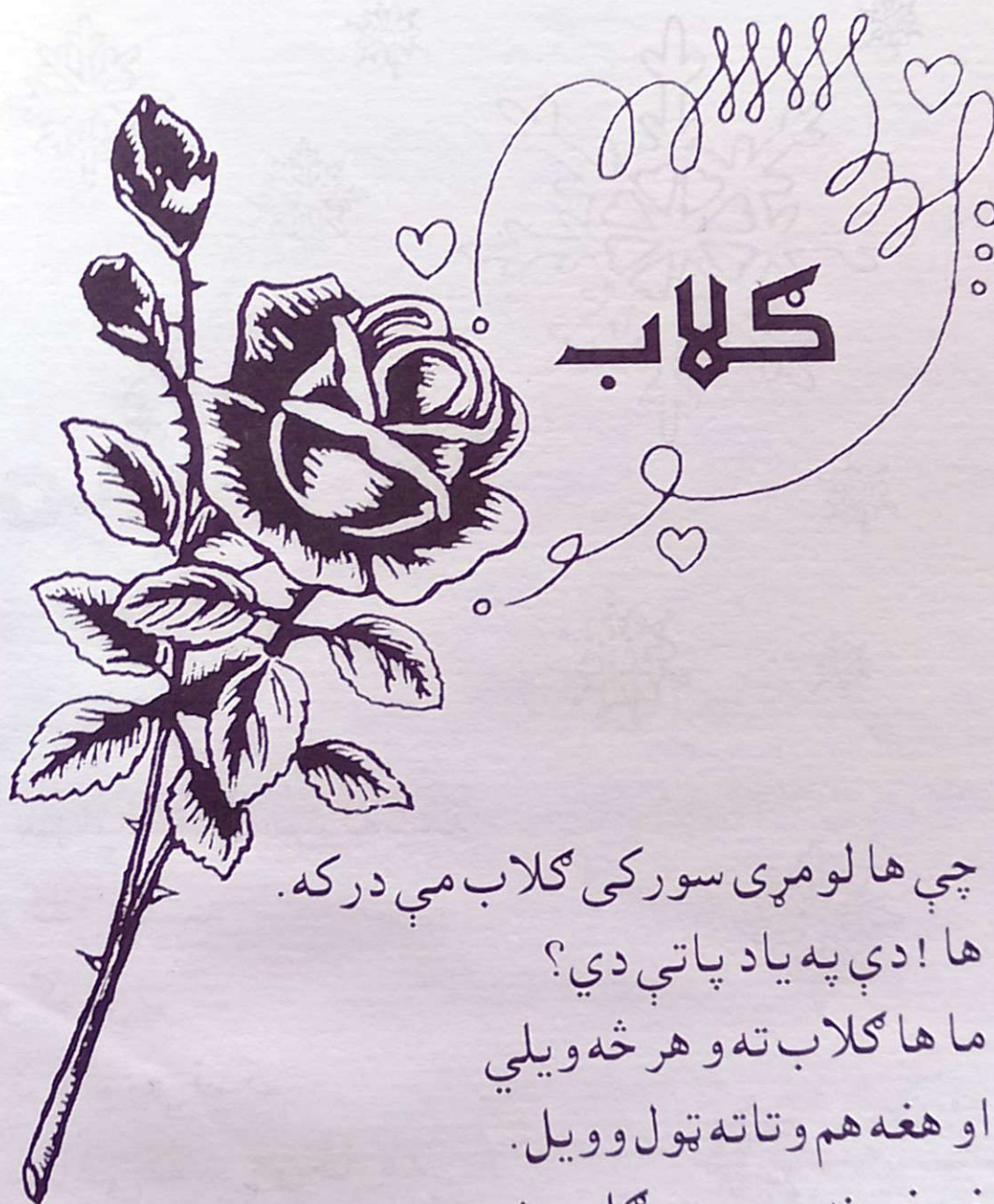
۲۰۰۷/۱۱/۲۲

ژمی

بیا له هماغې نه پېرون خاړمه

چي به شينكي پسرلي كله راځي؟

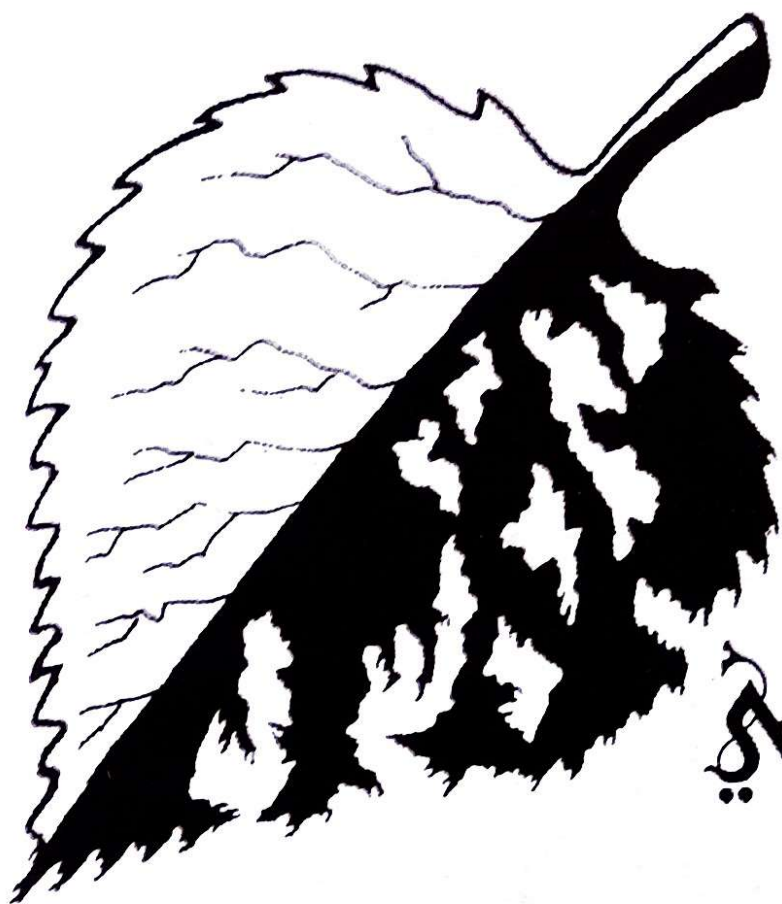

چې ها لومړی سورکی گلاب مې درکه.
ها! دې په یاد پاتې دي؟
ما ها گلاب ته و هرڅه ویلي
او هغه هم وتاته ټول وویل.
خو خبر نه وم چې د گل په ژبه نه پوهېږي!

گیتارنواز

ماته گیتار و بنایه
زه د سندرو اواز نه لرمه
خو یو لوی درد لرمه
چی په تارو به یې درته و غږوم .

ناخبري

کله چې مړ شو
لا تنکی زلمی و
او په دې نه پوهېده
چې دا مرگی څه شی وي؟
کله چې ټولو ژړل
هغه د خپلې مورکۍ لاس ونېوه:
لکه چې خوب راغلی
بیا مې لږ ژر بیدار کړه !

سیند په پرځه کډې

غوتې

پسرلی دی،

که منی !

کوم یو یې ومنمه؟

د ویا لوڅنګ ته ګلان ټول وچ شوي

او ته تازه غوتې یې !

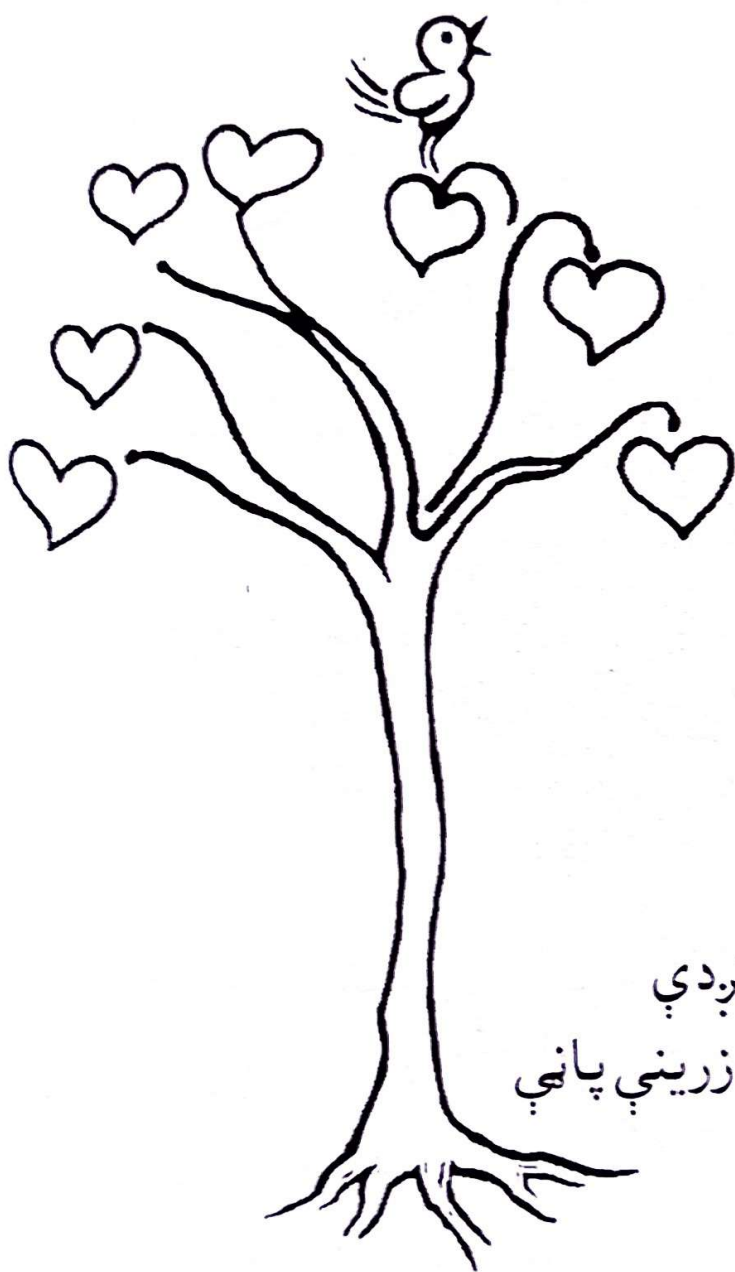
دشيپي

هغه مهالې، چې له ما بېلېده ☆
اونېکې يې پرلپسې ستورو په شان
د سترگو شيپې کې ځلېدې پرېوتې
اه !

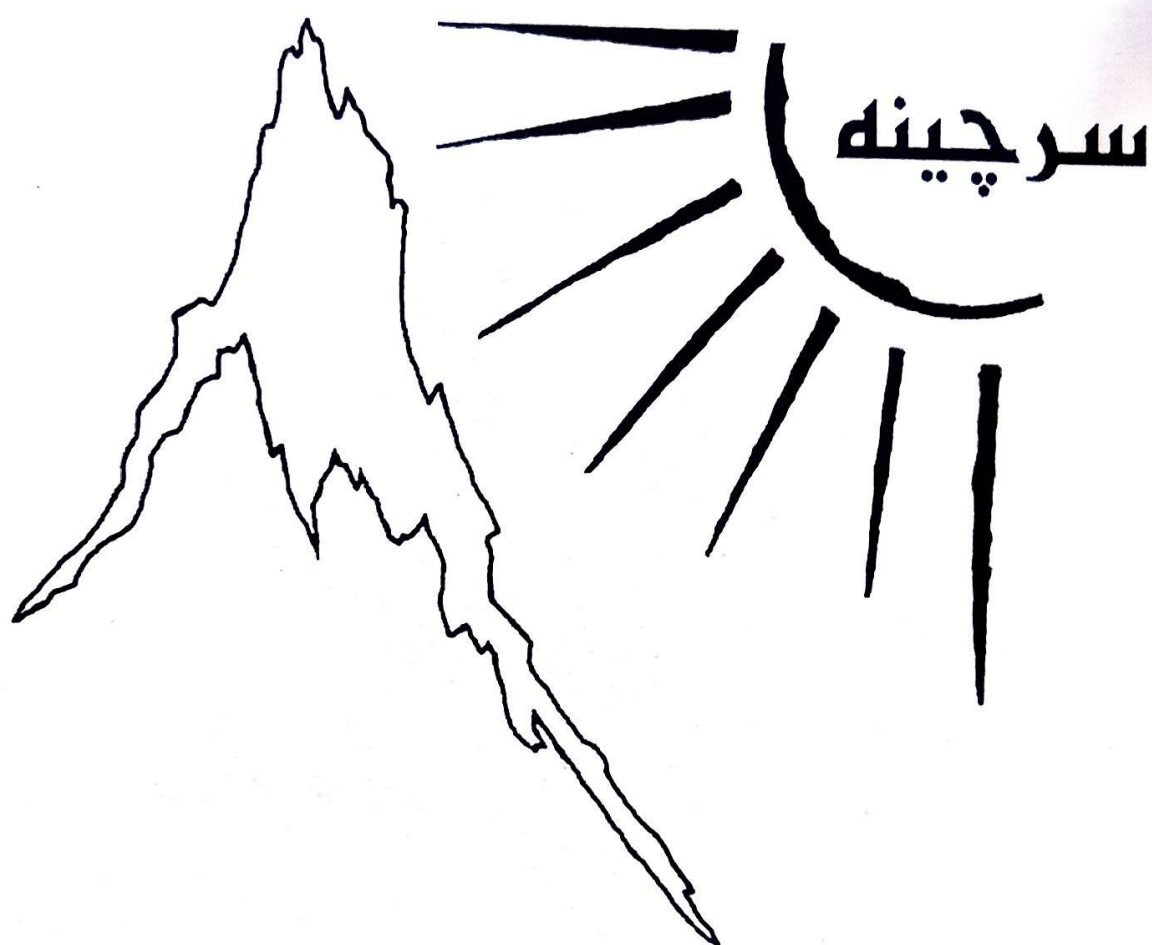
شپه نور
له ستورو ځينې ډک اسمان ته نه شم کتې.

کله چې ستاد شاعری کتابچه
له ماسره وي نو نږدې یې راته
ان له رښتیا هم نږدې
زه ستاد فکر دا زرینې پانې
یوه په بلې پسې
کله چې ستاد شاعری کتابچه
له ماسره وي نو نږدې یې راته

ان له رښتيا هم نږدې
زه ستاد فکر دا زرینې پانې
یوه په بلې پسې
اړومه
گرم احساس دې کړمه خپله احساس
او بیا گومان کوومه
چې گویا ستا فکر زما فکر دی.

زما کاته د واورو غرونه
ستا کاته بي درېغه لمردی
دالاملدی

چې
چینه د سپینو او بنکو
مې روانه نه و چېرې.

سیند په پرځه کې ۲۰

ماڻهنام

اي!

غردې

د شنه سهار

مرغيو غوندي

لمر خوبه نه يې

چې ماڻهنام ځي

اوسپده دم راگرځي!؟

اوبه يې بندې کړې له ونې ځنې

ټوپکې يې وکرلې

وينې يې ورکړې ورته

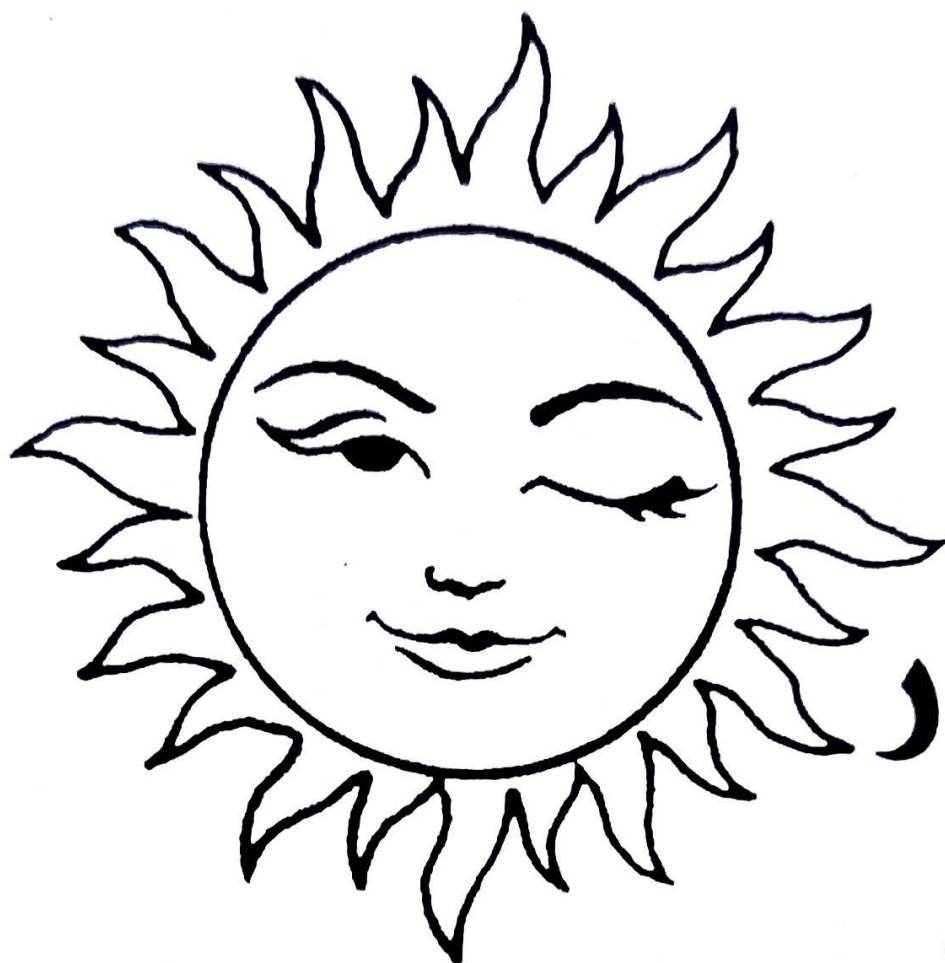
د مرد کيو باران ووریده

يوې مرغۍ سره هم روغ زړگوتی

پاتې نه شو.

مرگ بې له تانه وپروونکی نه دی.
ژوند دی
چې تل مې بې له تا وپروي.

غروړ

ارام کتل دې
د ختيځ له دنگو مهربانو غرونو
څرک ووهي
او په ناز ناز
دلويديځ د غروړ
د سمندرونو
ترشا پرېوزی .

ونه

ويل دي بدله بنكاري؟
بنايي ستا سترگو به تغير کړی وي
زه لکه ونه یمه

ونه خوتل ونه وي

دا موسمونه دي

چې تل په بېلا بېلو سترگو
ونې ته پانې او غوتې ورکوي
پخې مېوې دلۍ دلۍ ورکوي
بيا يې برېنده کړي

(خادر ځنې د پانو يوسي)

بيا ورته لپه د ځوانۍ ورکوي

خو ونه ، ونه ده

او تل ونه ده.

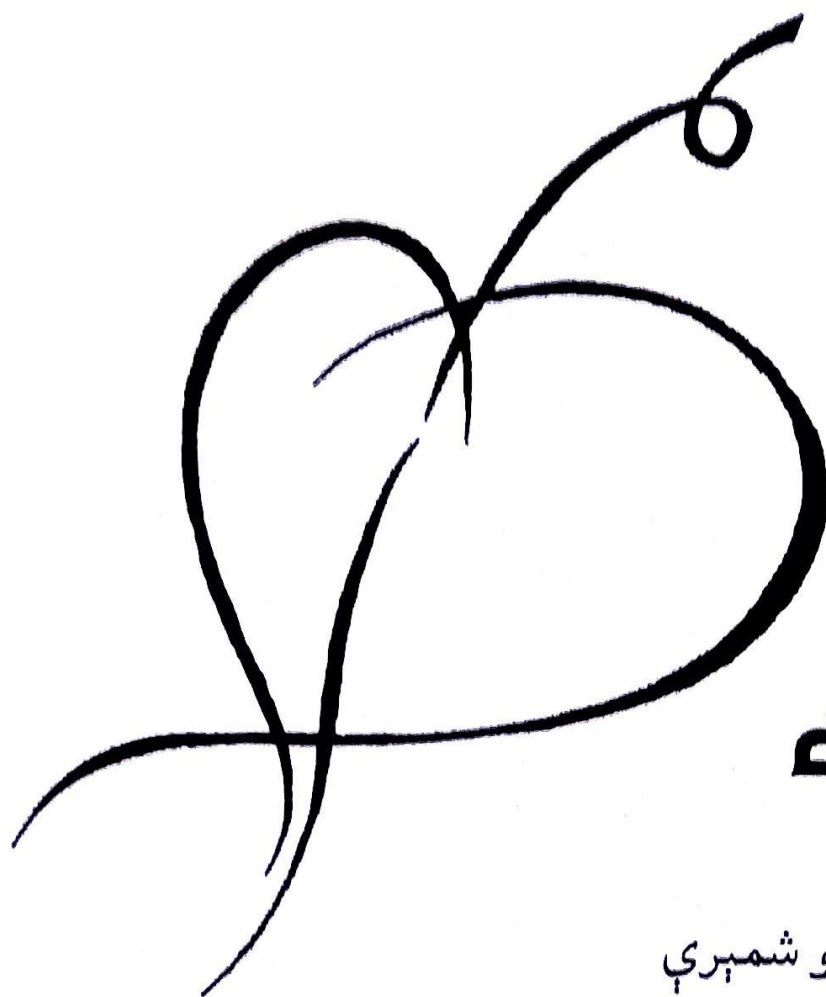
افغانه بنځه

ها ټکل چې کاني شو
هماغه زه يم .
تر ټکل نازکه ومه
خو اوس و برېږمه چې
له کاني سخته به شم .

ڊاڪر حُبدنه

ها غور ٻڌلي لڪه گل د سپوڙمي
ستا نوراني مخ په اوبو کي وينم
د باد په شانې رانه تللي اشنا
بېرته راتگ دې په خوبو کي وينم

پانگه

خان له بی و زلو شمېرې

خو ولی تاسره

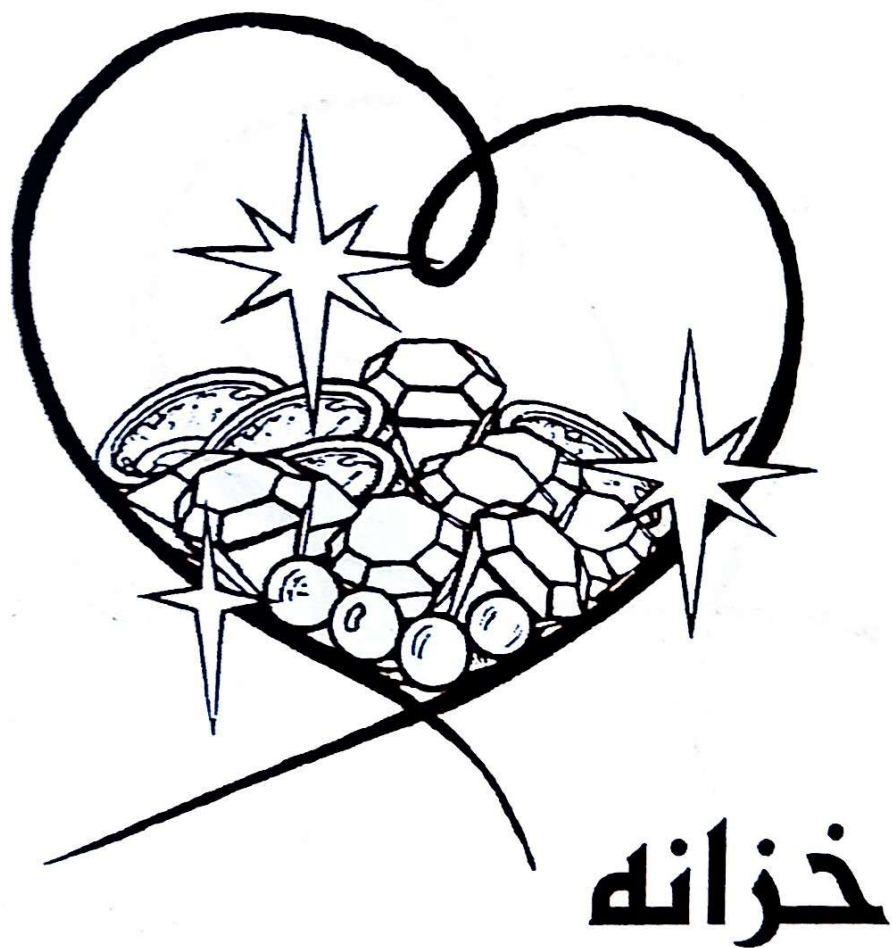
دامینه زما؟

ولی دازپه زما

چی واک کې دې دی

تاته ارزښت

نه لري؟!

خزانہ

د زرہ صدف می چاتہ نہ راسپریم
پہ کی پہ خپر د ملغلری بی تہ
و پرپریم شوک دی رانہ ونہ لوتی.

ماتہ وایی:

ارامہ اوسہ !

خو کہ سینه کی سمندر ولری

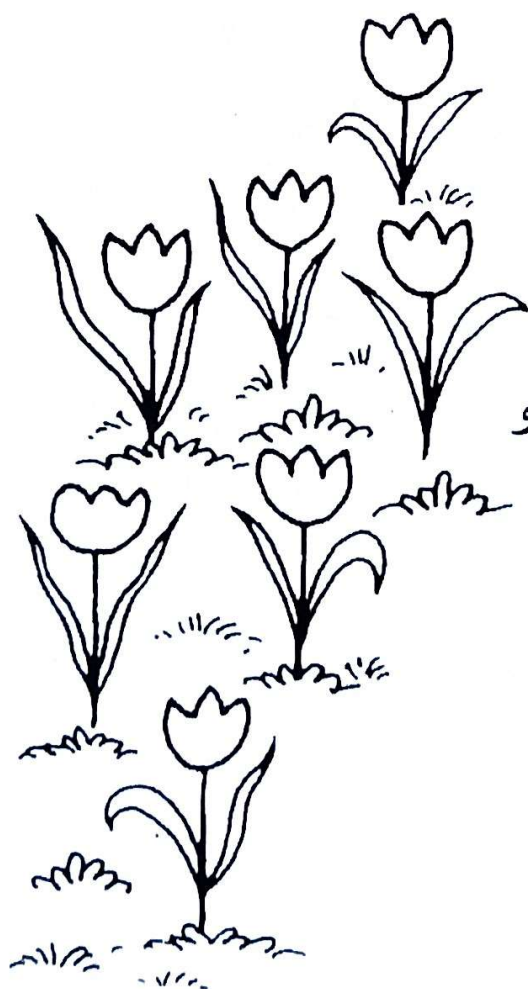
او سینه هم وره وی

نو گرانه خه به کوی؟

ملګرتيا

زما او ستا
د اشنایي په ورځې
لمر کې باران اوریډه
لمر ته وې
باران زه وم.
زموږ لاسونه زرغونې غونډې وو
چې شول یو بل ته اوږده
موږه یو پل د ځوانۍ
د لېونتوب او مینې
د سیند پر سروتاړه
د ژوند د مست سیند پر سر.

تہ د خزان لہ زری پانو پیدا
او زہ د یخ ژمی لہ سپینو واورو
خومرہ سادہ وم
بپھودہ می غونبتل
چی زما او ستا پہ تراو
بہ پسرلی جوړ کر مہ.

عشق

عشق که وړان کړم
نو اباد یې هم کړم
او عشق که چپ کړم
نو فریاد یې هم کړم
عشق که خوابدی کړم
بناد یې هم کړم
عشق که بندی کړمه
ازاد یې هم کړم.

ته د غروب وايې
حيران شمه زه
په ما خو لمر را خپږي
بنايي ته غرب کې يې
اوزه په شرق کې
چې ستا غروب
زما د لمر خاته وي.

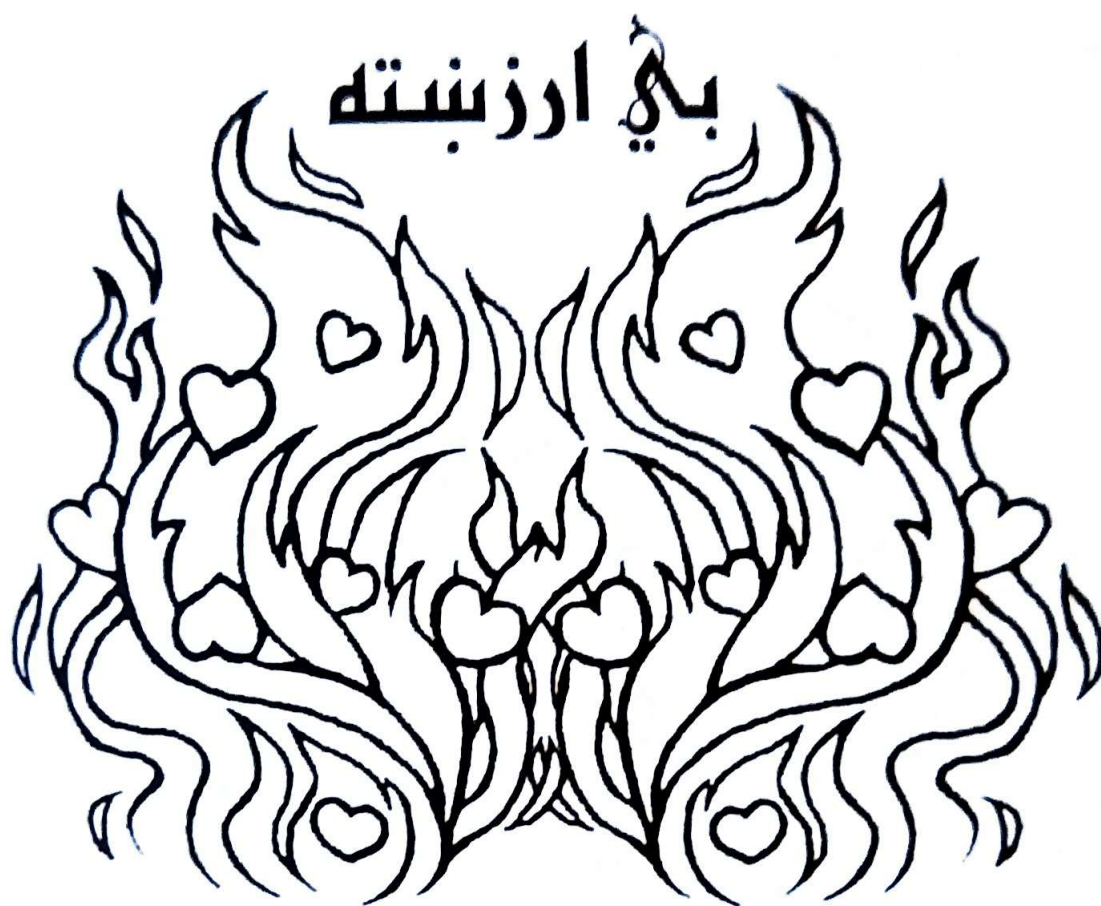

بيلتون

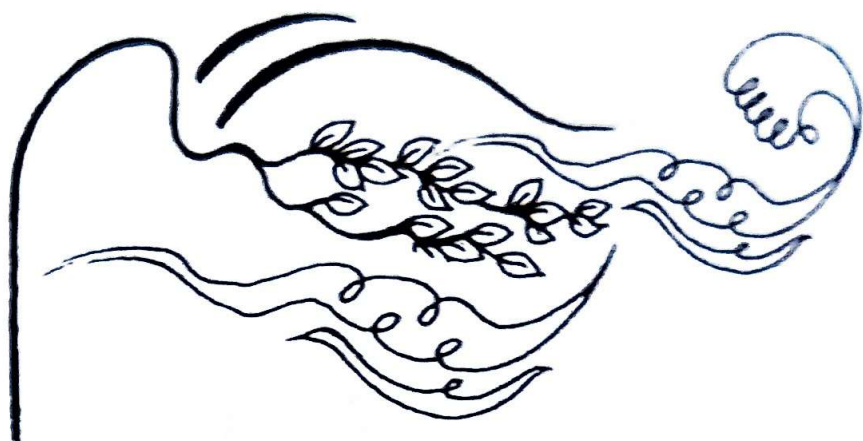
ستا په کتو کې
شنه رودونه جاري
ما زرغونه کره
او اوبه را کره
چې تندي مړه کړم
زما نظردې د ليمو د سيند
زرين
ماهی
دی.

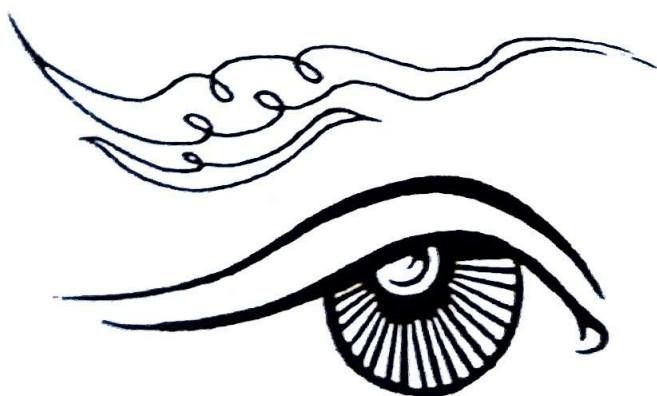
يم لېونی، لېونی
له ژونده تا غواړمه
لکه کوچنی ماشوم چې
له موره لمر و غواړي.

مورە يې بېل كېرە سرە
خو ستوري ونە لوپدل
غرونە هم ويلى نە شول
نە كوم خنكل اورواخيست
نو كە دې لوى جهان كې
يو دوه تنكي زېرونە تېپي شول
پە دې خە كمېري؟

سیند او ونه

شینکی زرغون نیالگی و
چې دمست سیند په زړه کې
شین شولو

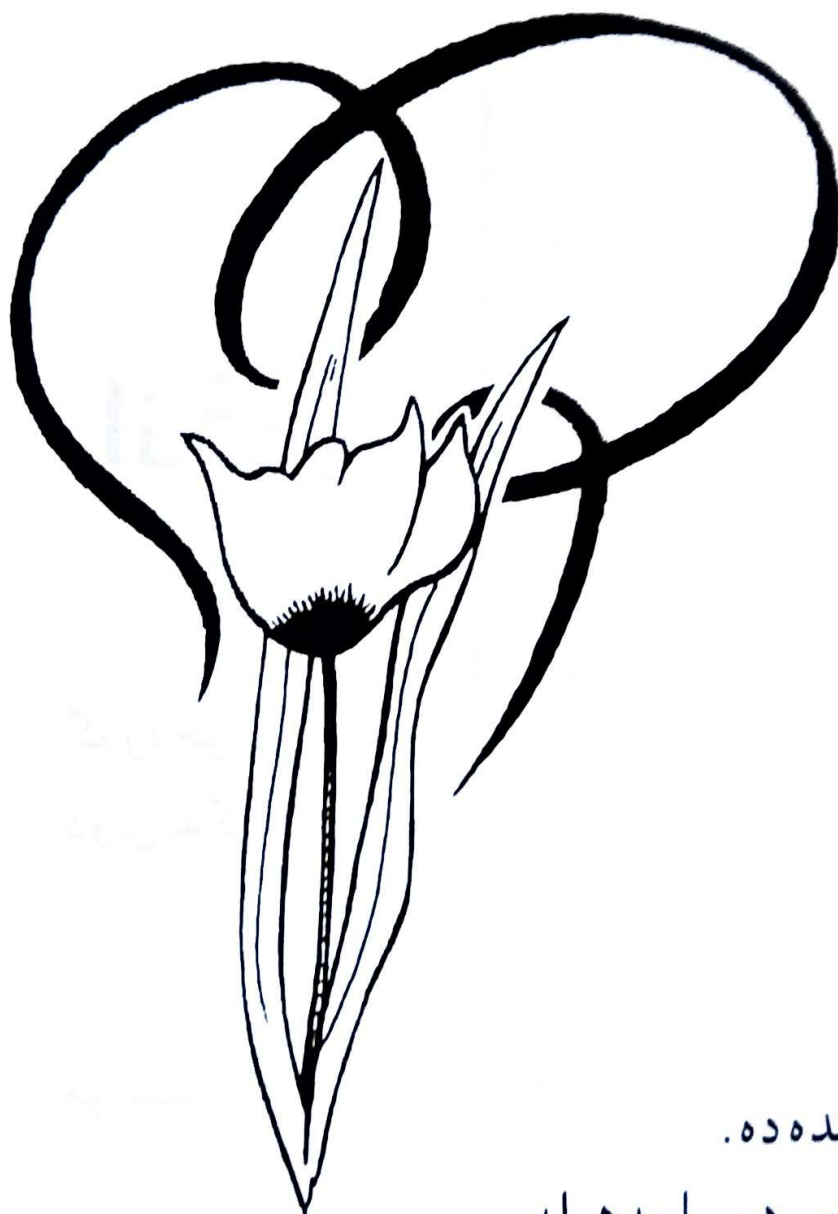
او ورسیده
کله چې سیند وغوښتل
چې شینکی سیوري ته یې
دمه وکړي
زرغون نیالگی ووېرید
و تنبښته.

په یوه ورک ساحل یې ځای ونهوه
او د سیند په شنو سترگو کې
د اوښکو

شنې شنې پانې
ورغړېدې

په هره هغه شپه چې
سبا يې ستاد ديدن
ورځ وي گرانه!
ښه بې اختياره ژاړم.
اڅر د هر پسرلي
له رسېدو د مخه
بايد باران و اوري.

لتون

پرون سراب و

نن ترخه تنده ده.

اوس د سبا په هيله

بنایي په هغې کې

چینه و موم.

ونه

ای! چي کتو کي دي جادو د خزان
داسي چي ژپړه دي کرم
اوس نور او الوزه
چي لوڅه شمه.

پاخون

زه یم پر خپلو دوو پښو ولاړه
په دې پوهېږمه که ولوېد مه
څوک به هم لاس رانه کړي
ای زما دوو پښو !
پرځمکې ښې کلکې شئ
او خپلواکي مې پیل کړئ
ای زما دوو لاسونو !
ژرد لوېدونکو خواته لاس اوږد کړئ.

سيند

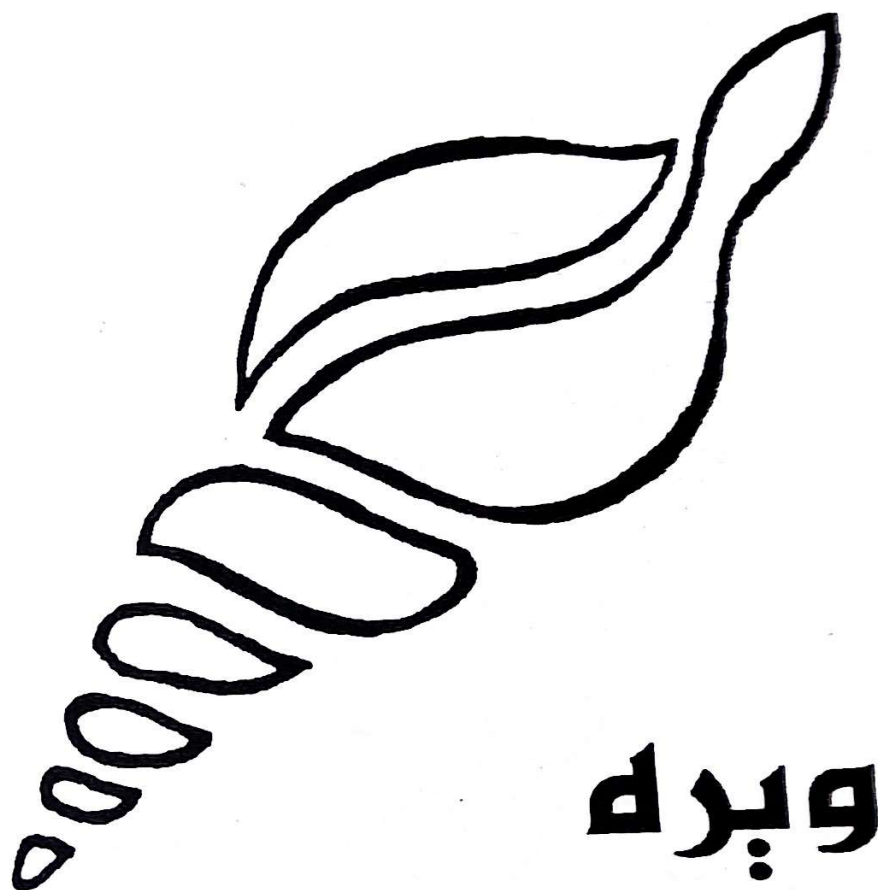
د باران غږ ته
د شپې غوږ، غوږ يمه
د شپې له ځانه سره فکر کوم
د غوږ زړگونو او وړو څاڅکو ته
چې ځينې سيند جوړېږي .
زه ټوله شپه د باران هيله کوم
زه ټوله شپه

په خوب

کې

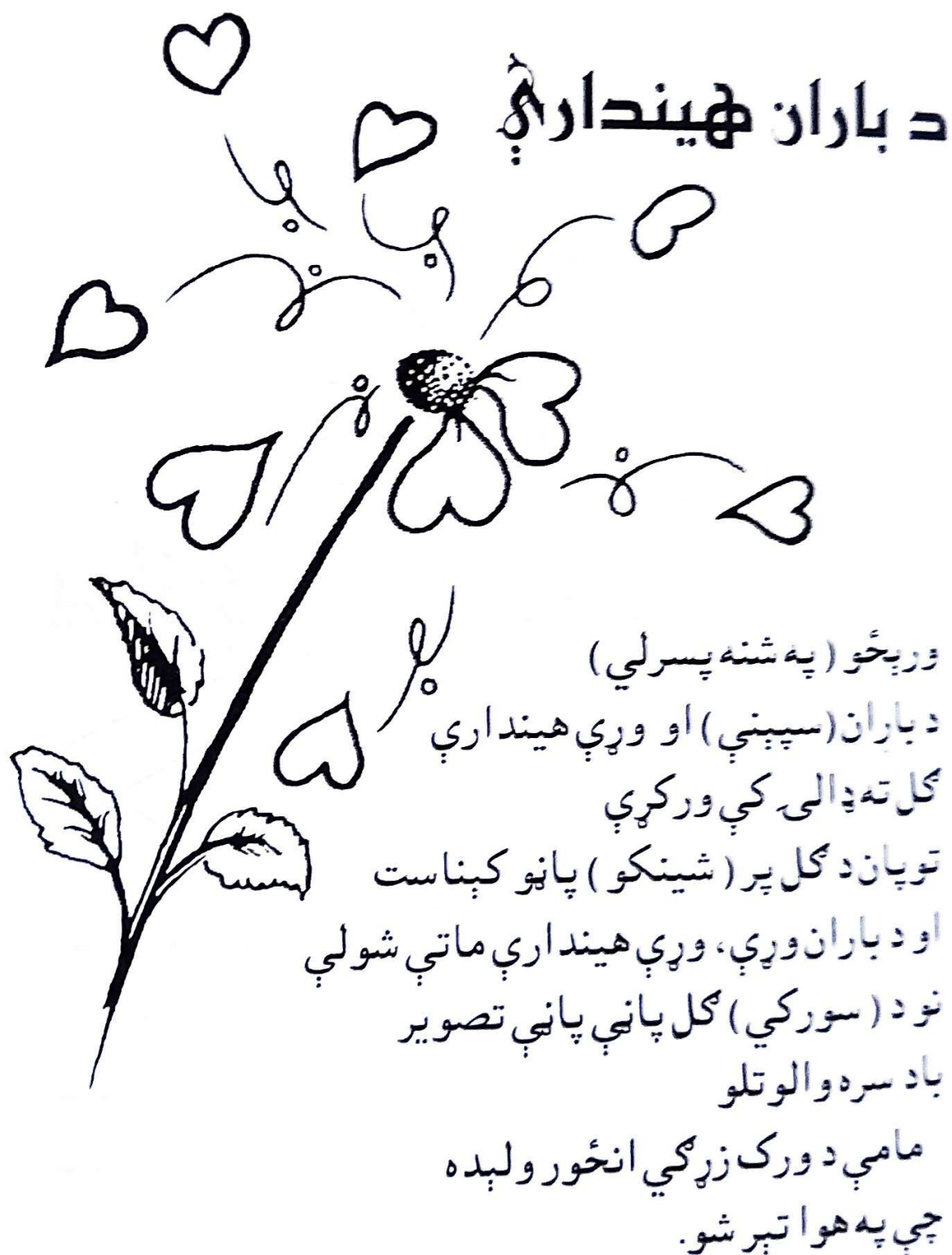
سيند

گورمه....

وېره

حیرانه پاتې وېرېدلې یمه
هغه صدف غونډې یم
چې په سهار له خوبه ولټېږي
د ملغلرې پر ځای
په خپله غېږه کې ووړ کانی مومي.

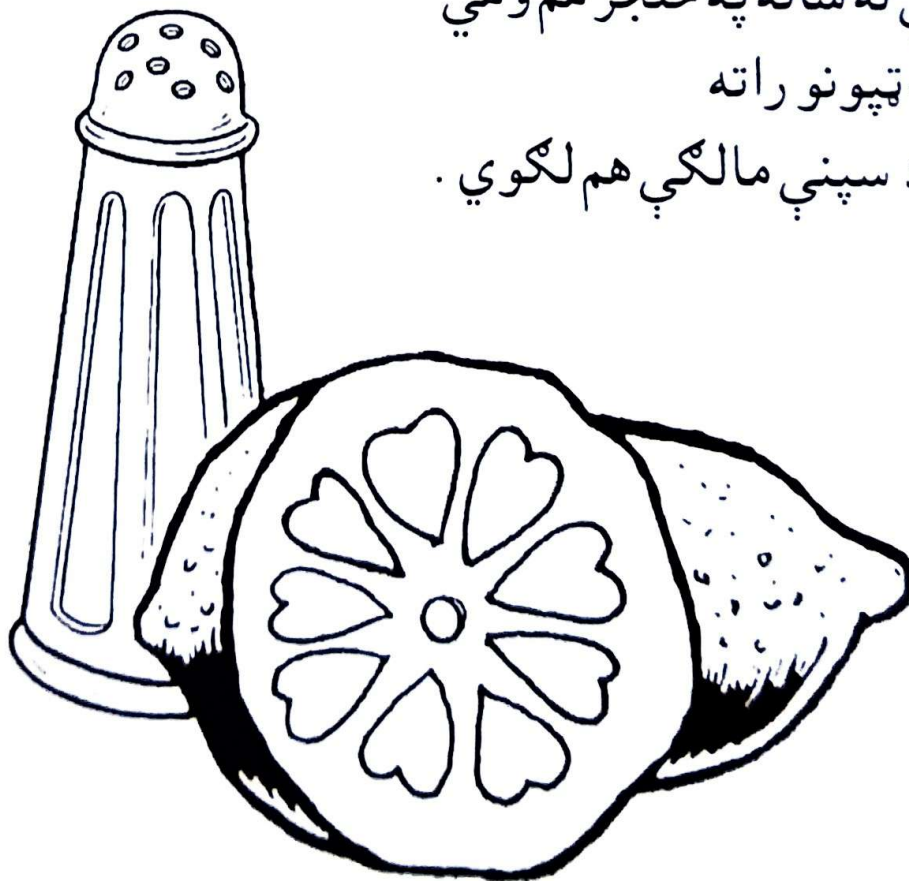

ته خوروان يې او ځي
او زه چې غوږ ونيسم
نوبې له تاله كوره
لكه خالي يې ملغلرې صدف
تش د شمال غبر ځي

مسخره

هو هو !
خواخوری می دی .
که می له شانه په خنجر هم وهي
خو په ټپونو راته
پتی د سپنی مالگې هم لگوي .

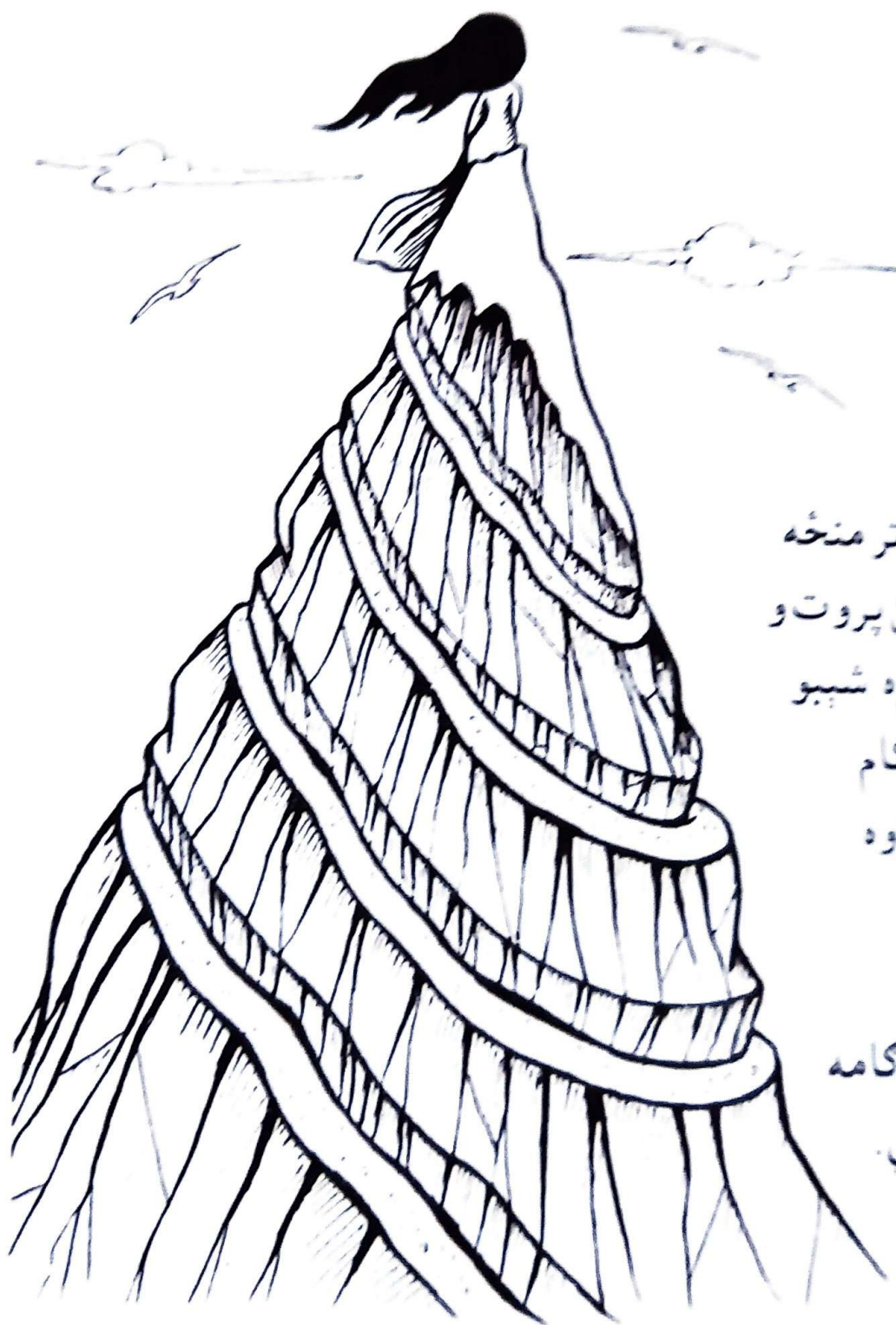

که چیري

چي کله تللي رانه
نو پوهېدمه چي به بېرته راځي
زړه مې ونه لړزېده
اوس چي راغلي يې ته
لکه يو څوک چي نابېره سترگې وغړوي
وپوهېږي
چي يوه لوی گړنگ ته
له پرېوتلو يې نجات موندلی
لکه باران ژاړمه

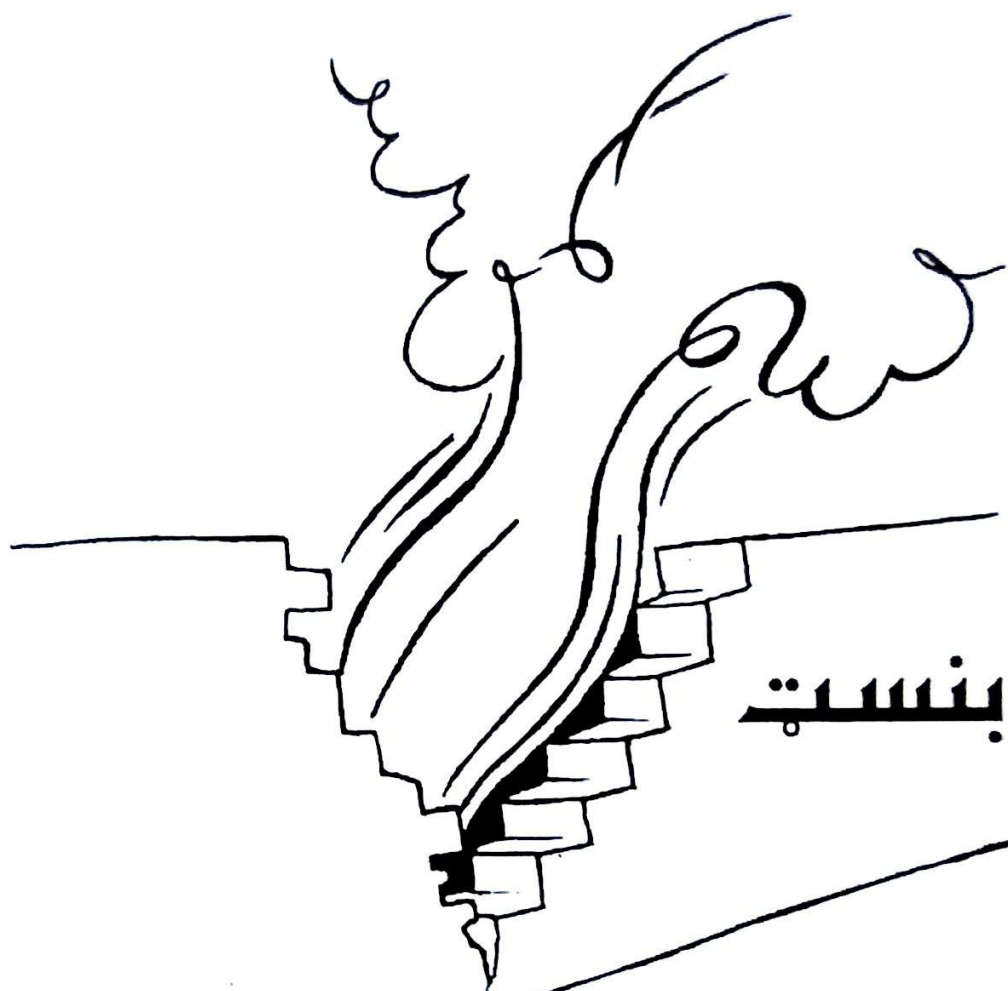
په بې صبرۍ سره له ځانه پوښتم
که دا راغلي نه وای!
اوه.....

که ته راغلي نه وای!.....

واتن

زما اوستا تر منځه
يو گام واتن پروت و
خوزه نازره شهبو
همدغه يو گام
دومره وغزاوه
جي اوس
په
سل گامه
هم نه لنډ پري.

ته ددې کور بنسټ يې
ترڅو چې ته اوسېږي
د دېوالو د ابادۍ هيله شته
که چېرې ونه اوسي
نو ودان شوي دېوالونه به هم
ونړېږي

سپیده دم

داستا لاسونه سپیده دم غوندې دي
کله چې څرک زما د تن په کرونده ووهي
د شپې تیاره او درد مې دواړه هېر شي
کاش! زما لاس کې هم وای داسې درمل
چې رنځ یې ستا د تن له شنو څانگو نه
لکه د ژېړو پاڼو

په یوه مخ توږلی.

دوزخ یې تن کې درلود
ځان یې شیطان بللو .

خو چې زما د غېږ په شنه جنت کې
ځای ونیوه

و پوهېده .

چې دده خپل نوم

پرېنښته وه

پخوا .

الوت

خپلو خوبونو کې مې والوزمه
زړه مې لړزېږي نا باوره شمه ځان ته گورم
لکه د سیند په سر الوت د مرغۍ
ایا بندۍ مرغۍ هم
لکه زما په څېر خوبونه ویني؟

سرتېرې

کله یې چې ووژلم ویې خندل.
ستا له خندا نه مې شه وینه لوگی
خو چې له شادې گوزارولې وکړ؟
مادرته گرانه و ټترلوخ کړی!

درد

دا څومره لوی دردی؟
پنده هم نه یمه
خو نه یې وینم
ما هغه واره ژوند کې
په دوو خلاصو سترگو ولټاوه
کله چې ومې مونده
وپوهېدم
چې د لېدلو حق یې نه لرمه.

باران

زه په دې نه پوهېږم
چې باران څنگه اوري؟
او شينکي څنگه شنه شي؟
زه خو يوازي بس همدومره وينم
کله چې ته راشي
زه وغوړېږم.

باغوان

د هغه لاس و لکه لاس د وږمې
زما پر ملا يې تېر کړ
او ملا مې هم
لکه پخې مېوې نه ډکه خانګه
ورته شوه پښو ته ټپته.

سترگې په لار

ای د غاټولو د بڼې!
سترگې پر لاروې ماته؟
زما په تمه نه شي
زه لکه وریځ د سپرلي
کله په یو عالم زړه سوي ورېږم
کله سخت زړې شمه
خدا په خوله تېرېږم.

شال

خزان د دنگ چينار رپاند لاسو کي
 د شنو رنگونو ايتونه لوستل
 د شينکو خانگو خوشباوره پانې
 د شنو او سرو باغو په ورکه هبله
 د دنگ چينار له بناخو تنبېدلې
 او لاروي باد ته يې
 رېښې رېښې او رنگين
 شال وربانځه.

جرائت

ويل مي:
راشه!
ولاره.

هر خبر مي سر چپه آخلي
خوما كي دومره جرائت هم نه شته
چي ورته ووايمه:

خه!

اوراشي.

سيند به پر خه كار

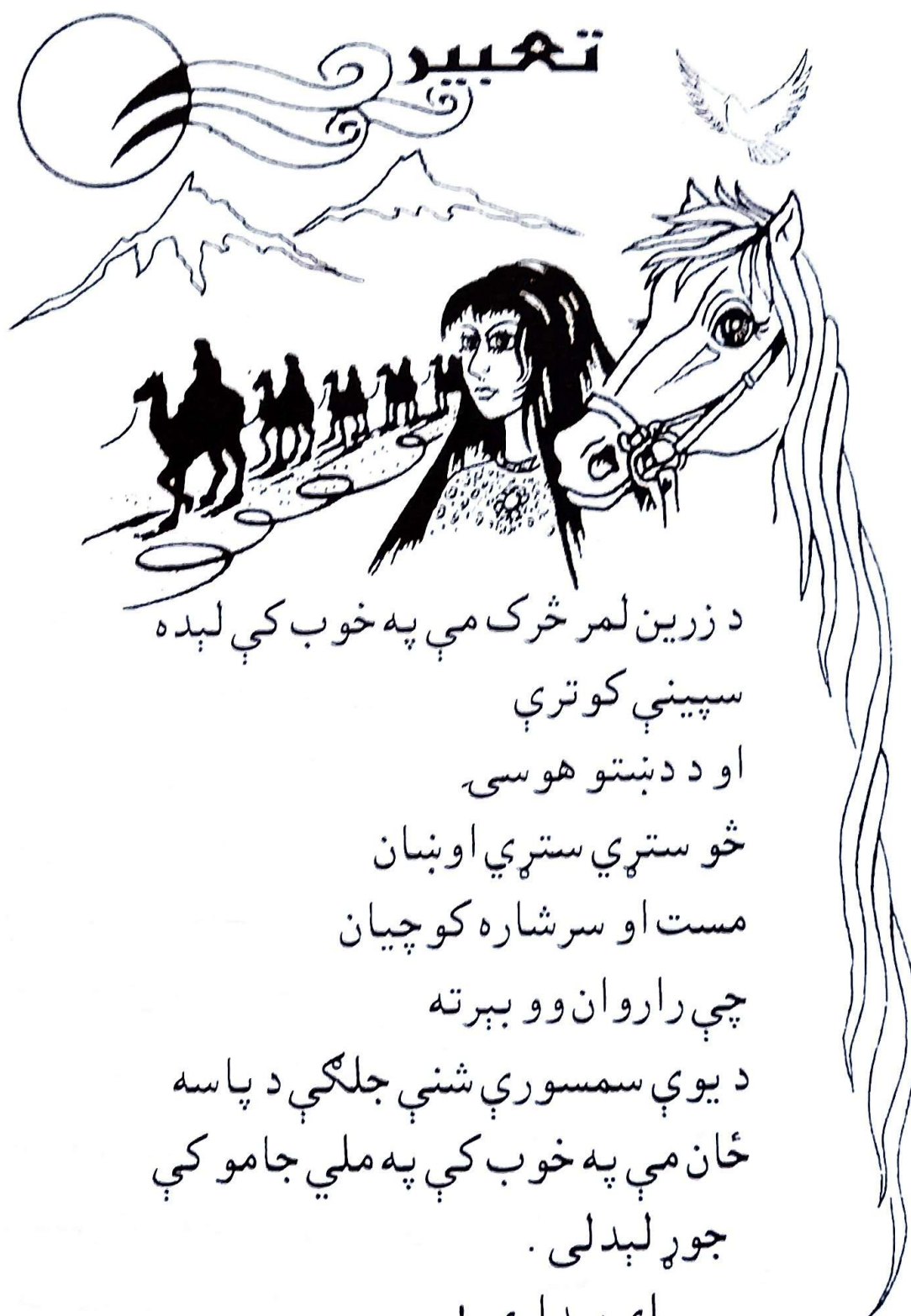
کوژده

د لمر د وړانګې کړۍ
چې بې د ګوتې له شنه بڼاخه تاو شوه
هغه بندي شو
زه ازاده شومه.

جالى

زړه مې ډالۍ کړه درته
خو تا ارزښت ورنه کړ
اوس درته څه ډالۍ کړم؟
ما ته خو بل هېڅ شی ارزښت نه لري.

د زرین لمر څرک مې په خوب کې لېده

سپینې کوټرې

او د دښتو هوسی

څو ستړي ستړي اوښان

مست او سرشاره کوچیان

چې راروان وو بېرته

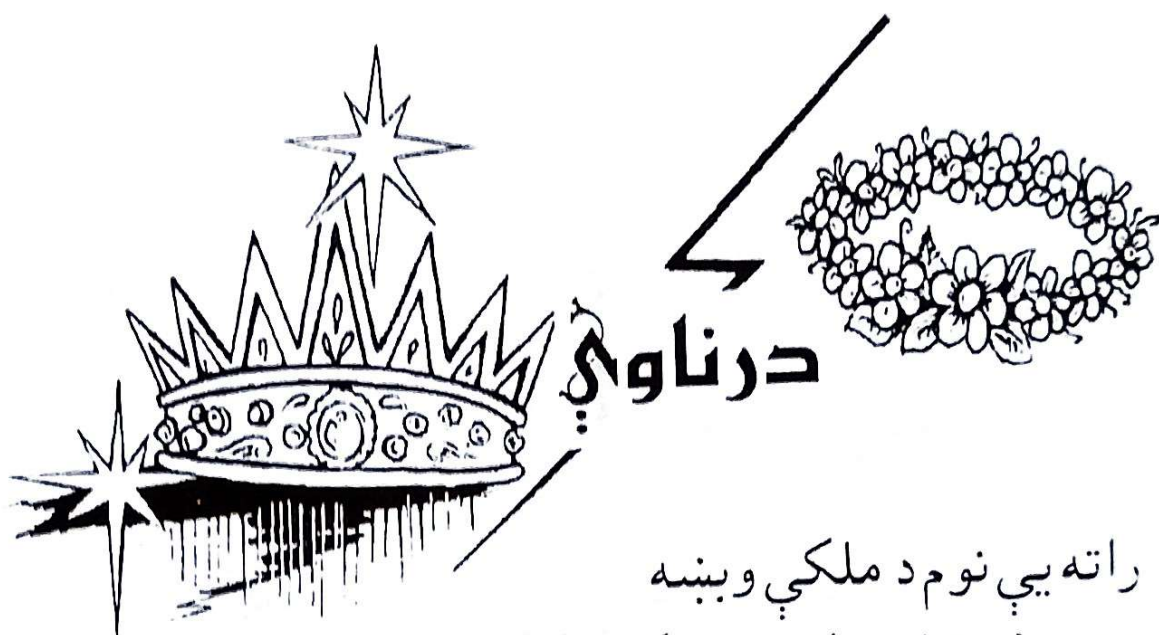
د یوې سمسورې شنې جلگې د پاسه

ځان مې په خوب کې په ملي جامو کې

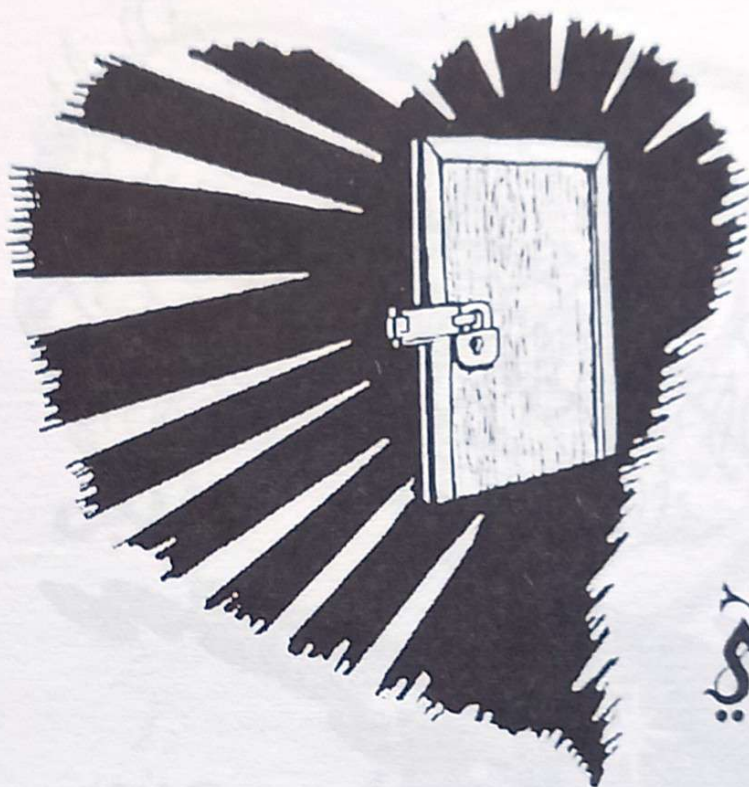
جوړ لېدلی.

ای بیداری!

زما د خوب تعبیر په سوله وکه.

راته یی نوم د ملکی و بښه
 د دروغو تخت باندې یی کښولم
 د نیکمرغۍ ها ساده تاج چې
 مې پر زړه ځلېده
 له مایې واخیست
 او پر ځای یې راته
 د دروغو تاج د سر له پاسه کښنود
 هغه مهال یې نو بیا
 د عشق او ژوند د خوږ سرود پر ځای
 زما مقام ته درناوی وکړ
 روان شو زیاتي.

ځوانۍ

غواړمه و ناڅمه

خوښه او سم

وخاندمه

او

تاسره مينه و کړم .

(نو اوس يې ته ووايه)

چې ايا دا به سپين سترگې وي زما

که يوه پاکه او سپېڅلې د ځوانۍ هيله ده ؟!

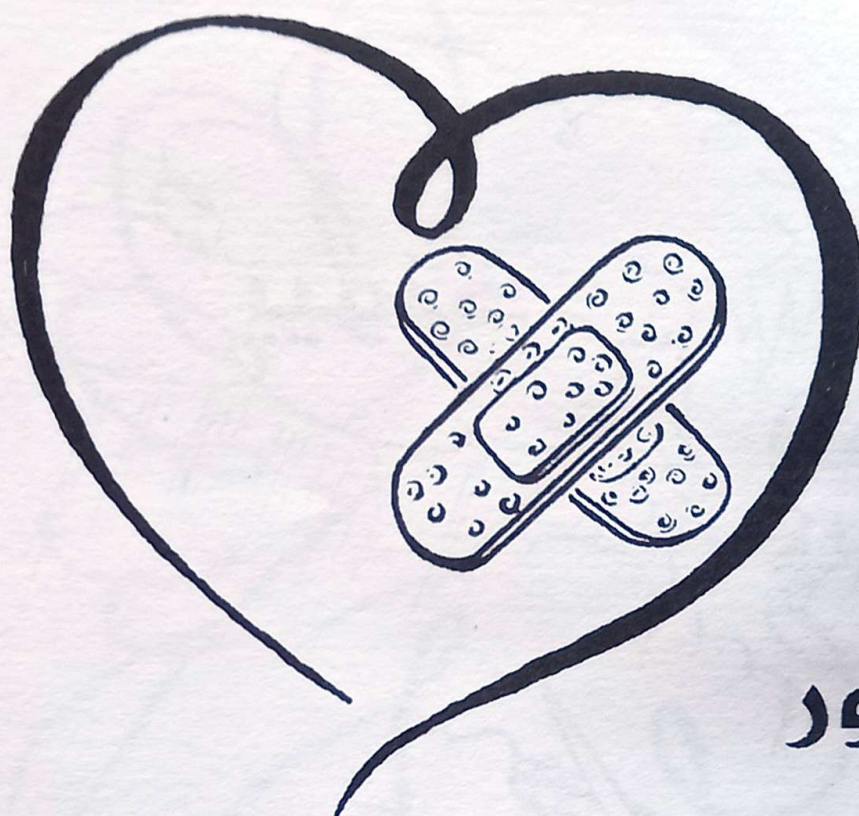

مینه

یوه ونه چپې
خانګې

یې
مینه

پانې یې هیندارې
او مېوه یې دردوي
په داسې ونه کې به
دمینې کومه مرغۍ ځاله
نه کړي؟

ناسور

مگرانه:

له تېرو خاطرو مې پوښتې؟

واخ!

په زړو ټپونو کار مه لره

کېدی شي

ډېر په کې تازه پاتې وي.

سیند په پرځه کې

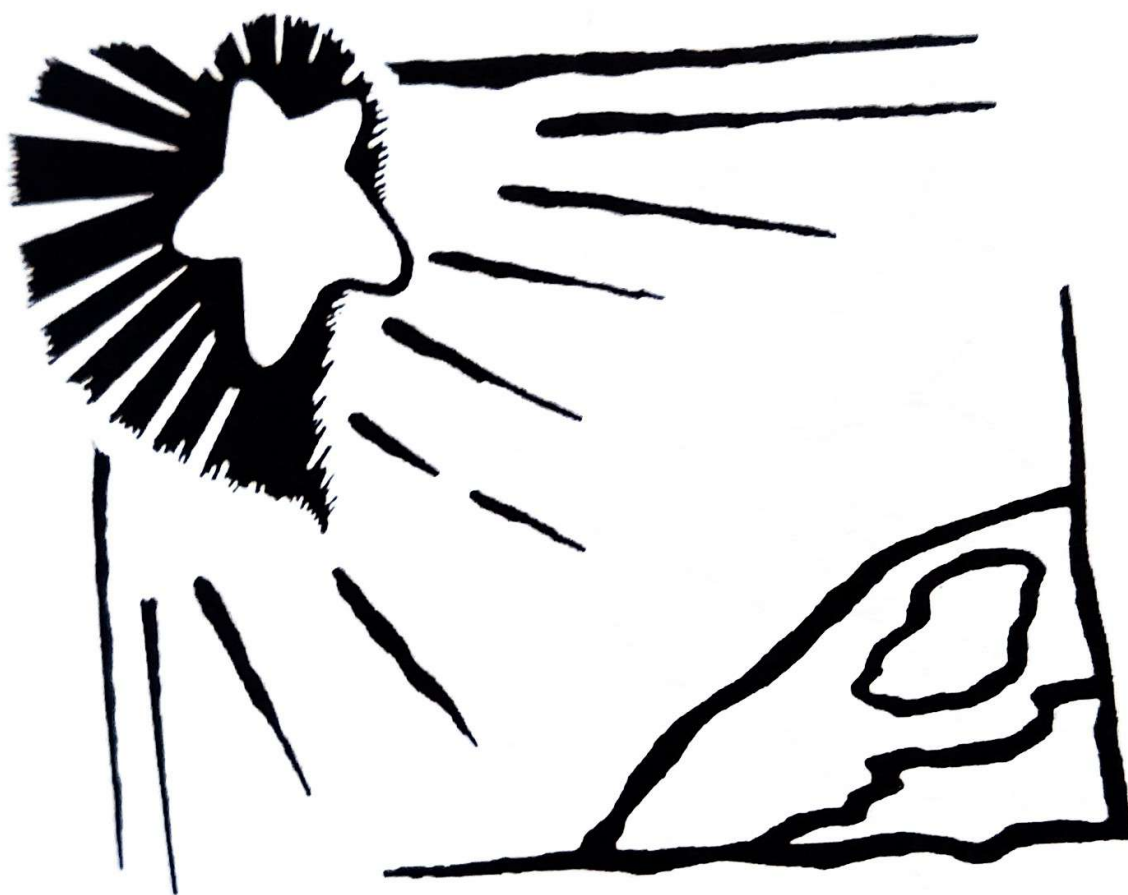

ماته را ماته وم
پیوند دې کر مه
په ژړا روږدې وم
خدا دې را کره
اوس مې له تاسره رنگین پیوند دی
لکه اوښکو او خدا تړون
لکه د سرې شنې زرغونې په شانې
چې وي دلما او د باران ترمنځه.

پرېښته

له ما خپه شولاړو
اوس اند پښمنه يم
وايم چې دا به وي کوم خواته تللی؟
سیند ته ځنگله ته که صحرا ته تللی
خو پرېښته وه هغه
اوله اسمانه پرته
بل چېرې ځای نه لري.

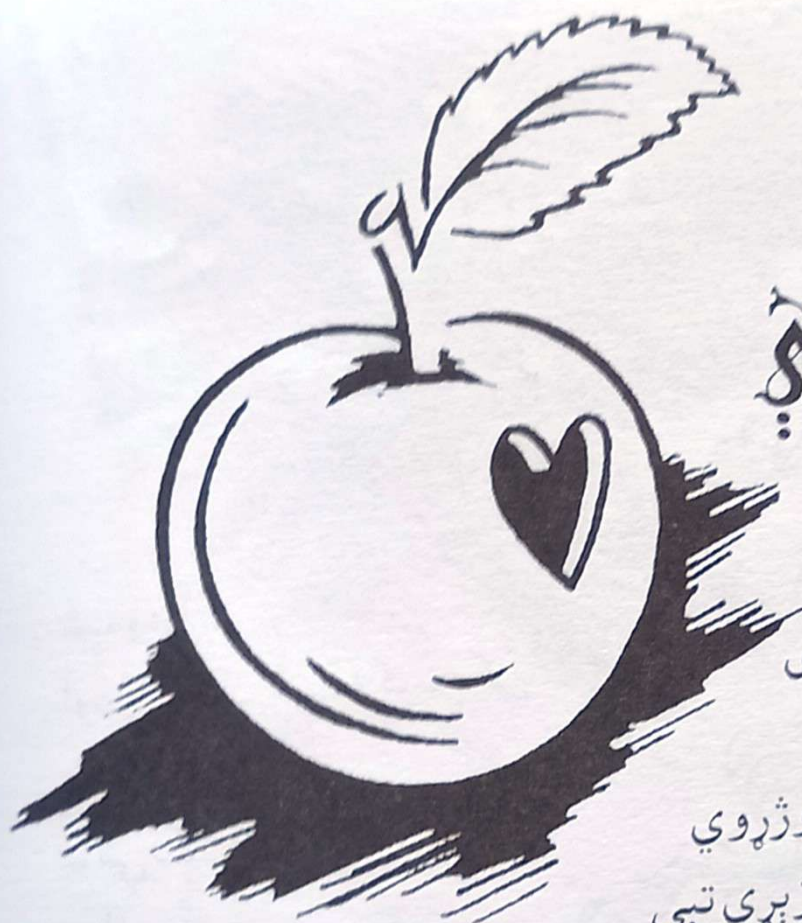

هيله

يو ستوری اوس هم شته دی
چې زما تکې تورې شپې روڼوي
ترڅو چې دا ستوری وي
نو د تیارو بندۍ به نه شم چېرې!

شپه و د
اودوار په د کوڅې په کونج کې
وو ناکراره ولاړه.
تامي لاسونه
په لاسونو
کې وو کلک نېولي
نښاي ددې لپاره
چې له شپې ډار ونه کړم
خو زما ستا له لاسو
وېر نه کېده
له دغې ټولو سره
د شوهرک الوت زموږ د سر له پاسه
بس و
چې خان دا ستا په غېږ کې و غورځوم

پخې منې

زړه مې بيخي راډک دی
يوه وړه خبر به بس وي
چې مې وژروي
د تن شينکي مې راته زېږې تېې
سره واړول.
هوا کې عطر خپاره

منې پخې دي، پخې
منې پخې دي، پخې
يوه شيطان ماشوم هم
د باغ له لور دېواله
دې خوا را ونه دانگل
چې منې وشکوي

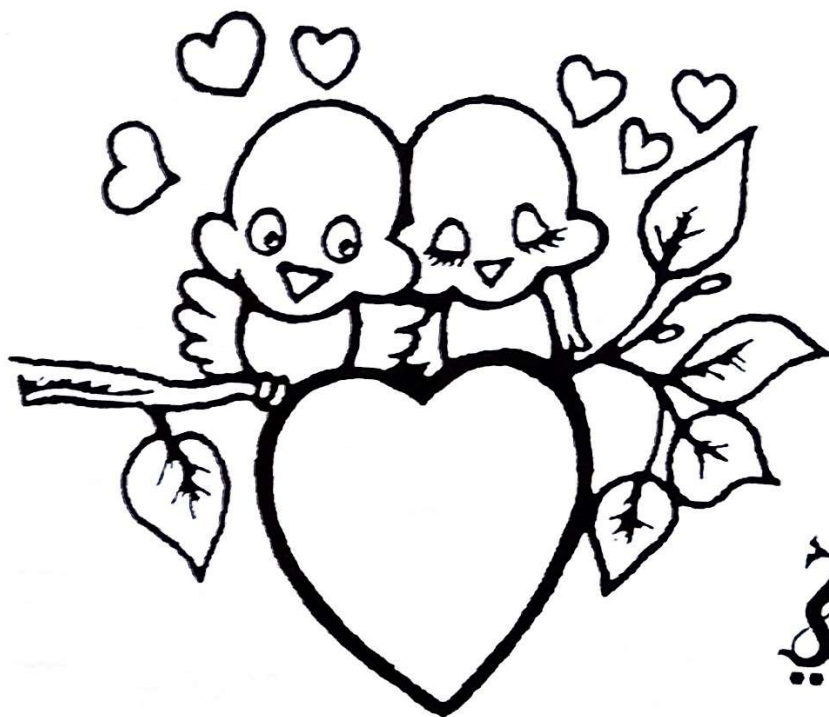
نالوستی

زما د مرغیو ژبه هم یاده ده
 گلاز په خپلې خاموشۍ کې زما برخه کوي
 له باد سره هم ځینې پټې زمزمې لرمه
 ونې د خپلو خاطراتو پانې
 ماته را کوزې کړي او لولي یې راته
 خوستا کتو کې څه شی
 څه عجیبه دی گرانه!
 چې ورته وگورم
 نالوستی شمه.

هغه ورکوتی صدف
له خو شیبو پرته زرین لمر ته ونه ځلېده
او دوباره
ابدیت
غېږ کې واخیست
خو:
د ملغلرې داغ یې
د مورد مات زړګي پر سر پرېښوده.

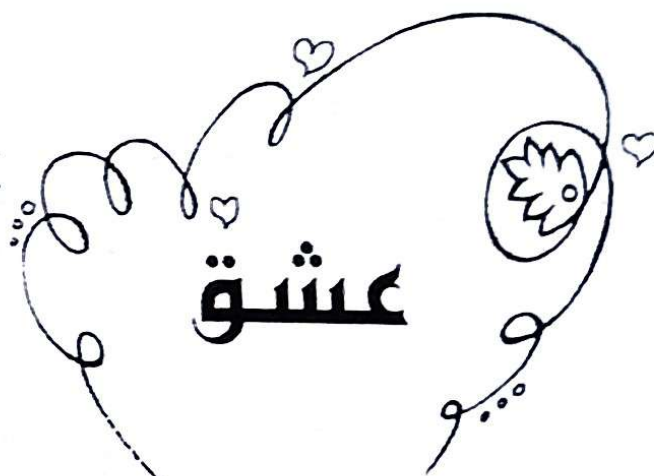

کنري

زما ها وړ کنري
خپلو سندرو کې
تل

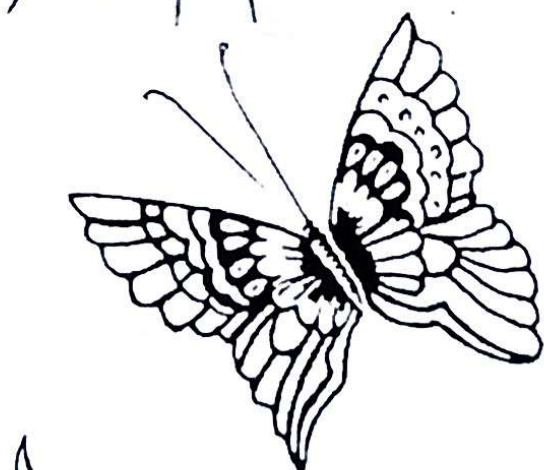
ته ستايلې .
ورته مې نه دې ويلې
ته تللې يې .
کنه !

سندرې به بيا هيڅ نه وايي .

له شنه پيچومي نه يې
سرو واهه.

سترگي يې دوه لمرونه
غري يې د مست سيند شرنگا
قد يې ځنگله پشانې
اوږد يې غره غوندي وې
څنې يې خوږ نسيم

د عطرونو باران
ورته حيرانه پاتې:

څوک به وي دا؟

هغه مسکي دې راته:

عشق !!

خدای پامانی

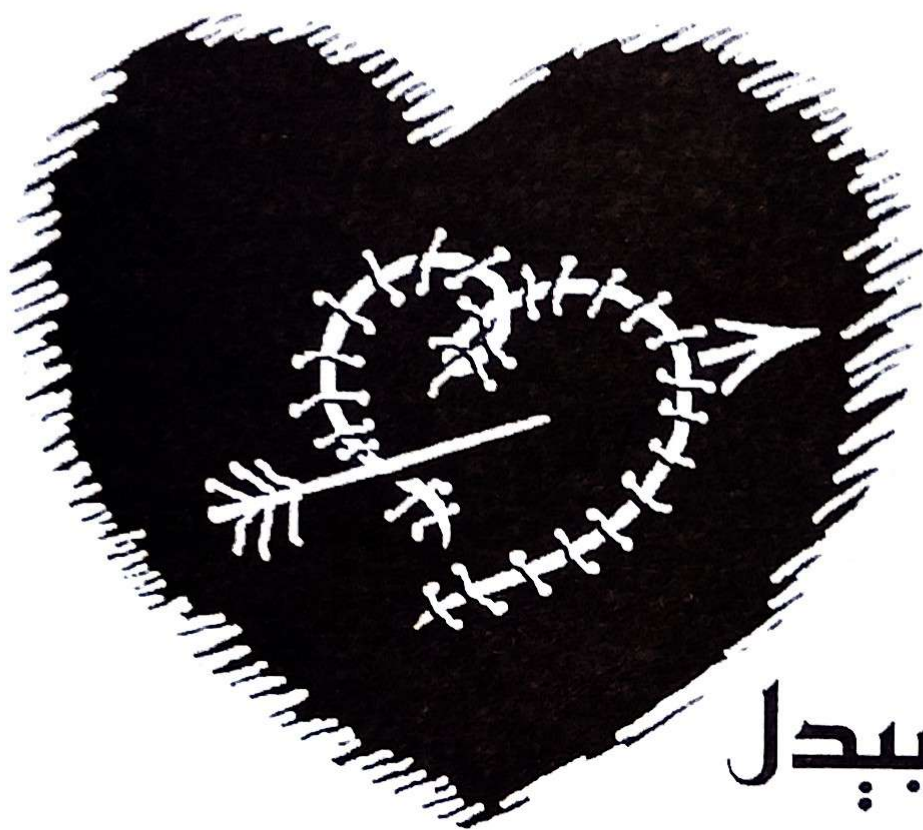
دا چې زما اوښکې دې ولېدلې
ودې ویل:

بیا راستنېږم. راستون به شمه
خو ته بیا نه راگرځې،
درواغ دې ووي.
خدای پامانی پرمهال
دې نارې نه کړې:

د لیدو په هېله...

بلکې په ورو دې ووي:

د خدای پامان!

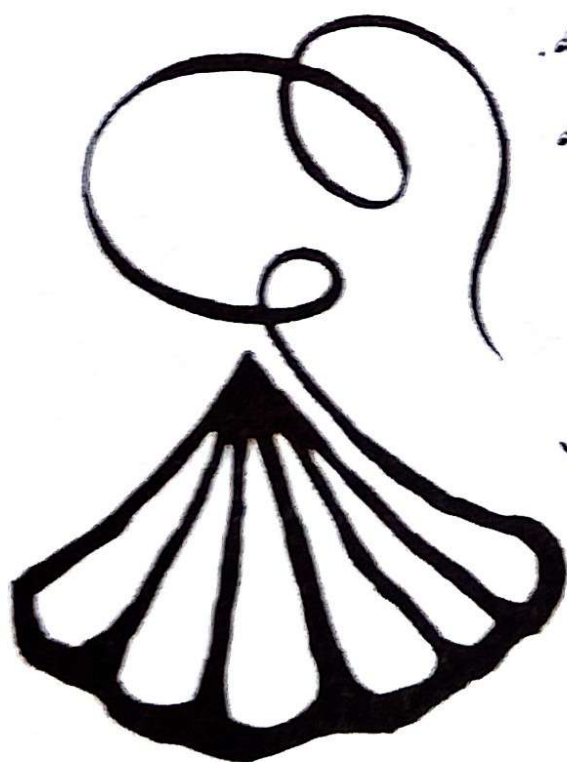
ځاي بدل

زړه مې يو لوی زړه دی
ځکه ستا هغه مینه
چې بې بیان
د کتابونو منځ کې
نه ځای پرې
په دې واړه زړه کې مې
په اسانۍ ځای شوې.

زړه مې اسمان ته ورته
 په دې اسمان کې ستوری هم شته
 سپوږمۍ هم شته
 کهکشان هم شته دی.
 خو په دې منځ کې تنها لمر نه شته.
 که یوه ورځ یې چیرې څرک وواځه
 پوهېږم
 وړانگو ته به یې
 ستوري ،
 سپوږمۍ ،
 کهکشان پاتې نه شي .

سیند په پرځه کړې

باران

داد باران ترنم

د سپیده دم پرمهال

شینکي له خوب پاڅوي

داد باران ترنم

لکه غږ، ستاد پلونو

(اورمه)

ته رادرومي

لکه باران

باران

باران

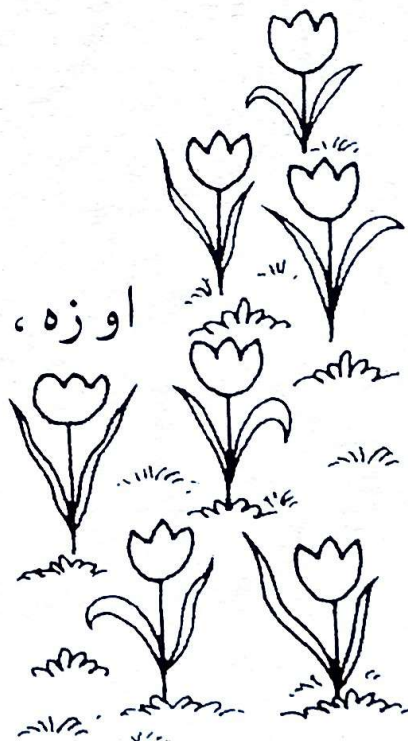
به راځي

لکه ځنگل

ځنگل

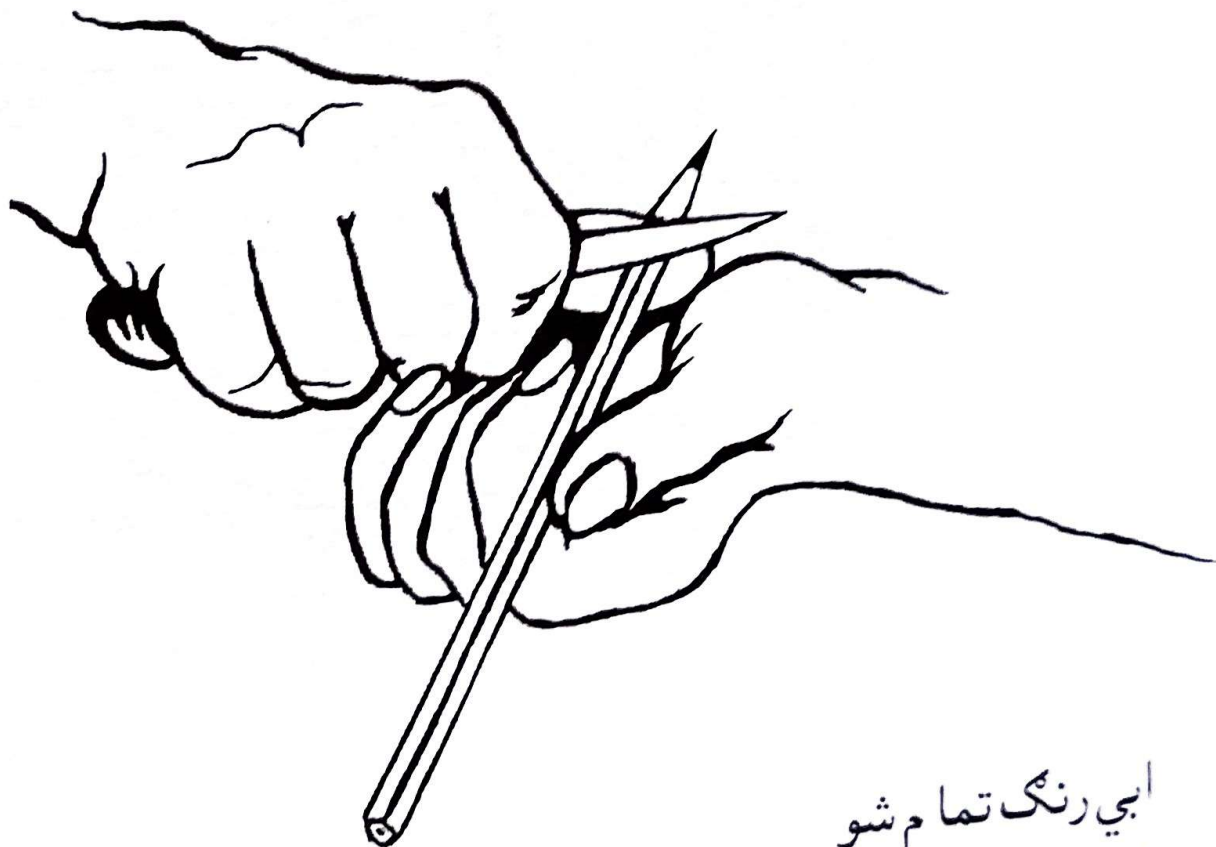
ځنگل

شنه کېږم

اوزه،

زما قلمونه

ابي رنگ تمام شو
او اوس يي پرتور رنگ ليکم
هبله مې ختمه شوله
اوس د بوي بلې هبلې
په تمه سا با سم.

سيند په پرځه کاږ

غوټه

ته مې د ژوند تر ټولو لويه ستونزه ،
چې دې هر څه د هواري هڅه کړم
لا هم سختېږي راته .

اعتراف

زما د هېلو
تر ټولو پر لور ټاک راز وړند
خوږ و انگورو !
ستا مزه تروه نه ده
خو زما لاسونه لنډ دي.

خوانو لاسونو ته مې
خزان وهلو پاهو
دا وربښودلې دي چې
شينکې هم پاي لري.

[illegible]

سیند یہ پرخہ کی

ستاسو په لاس کې شعري ټولګه د خور ژبې او تکره شاعري پروين پښواک د
څو شعرونو پښتو ژباړه ده.

پروين پښواک د ۱۳۴۵ لمريز کال په ژمي کې کابل کې زېږدلی. منځنۍ
زده کړې يې د ملالۍ په لېسه او لوړې زده کړې يې د کابل د طب په
پوهنځي کې بشپړې کړي دي. پر شعر سر بهره، لنډې کېسې، ناولونه، او د
ماشومانو لپاره رسمونه ددې عاطفي شاعري نور هنري اثار جوړوي.

"سيند په پرځه کې" د پروين پښواک لومړنۍ شعري ټولګه ده چې د شاعري
لومړنۍ هنري پنځونې په کې راټولې شوي او په ۲۰۰۰ عيسوي کال کې په
پېښور کې خپره شوې.

د پروين پښواک دا شعري ټولګه د افغانانو په ګڼو ادبي کړيو له تاوده هرکلي
سره مخ شوه.

اجمل اند ددې سترې هنرمندې له همدې ټولګې څخه څو د ګوتو په
شمير شعري بېلګې پښتو ته راژباړلي او په دې ټولګه کې يې راټولې کړي
دي. اند د پښتو ژبې په نوې شعري بهير کې ياد شاعر دی چې تر اوسه يې
د شعرونو څلور ټولګې خپرې شوې دي.

چاپ: چاري

د دانش، خپرندي، ټولنې تخنیکي څانګه، پېښور

www.danishpress.com

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English